

Základná škola, Krosnianska 2, Košice

Školský vzdelávací program

ZŠ Krosnianska 2, Košice

Školský rok: 2023/2024

- **ŠkVP je vypracovaný v súlade so ŠVP pre primárne vzdelávanie -1.stupeň ZŠ schváleného MŠVVaŠ SR dňa 6. 2. 2015 pod č. 2015-5129/1758:1-10A0 pre ZŠ s platnosťou od 1. 9. 2015, aktualizovaný schválenými dodatkami dňa 18.9.2023 pod číslom 2023/10619:5-A2140 pre ZŠ s platnosťou od 18.9.2023.**
- **ŠkVP je vypracovaný v súlade so ŠVP pre nižšie stredné vzdelávanie - 2.stupeň ZŠ schváleného MŠVVaŠ SR dňa 6. 2. 2015 pod č. 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015, aktualizovaný schválenými dodatkami dňa 18.9.2023 pod číslom 2023/10619:6-A2140 pre ZŠ s platnosťou od 18.9.2023.**

Motto ŠkVP :

“Naučme sa učiť – učíme sa pre život”

Logo našej školy

Hymna školy:

Ty si naša škola, povedieš nás znova,
kým narastú nám krídla, my vyletíme z hniezda.

V Košiciach je škola, škola jazyková,
na Krosnianskej číslo 2, ju každý dobre pozná.

Refrén:

Pod' s nami hľadať vzácny kameň mudrcov, učencov, aj dobro v nás.

Pod' s nami kráčať na vrchol K2, nespadni, vytrvaj, buď ako my!

A v škole učitelia a ich dobré srdcia,
tá ruka, čo ťa pohladí a slovo, čo ťa povzbudí.

Ty si naša škola, povedieš náš znova,
keď narastú nám krídla, my priletíme znova.

Refrén:

Pod' s nami hľadať vzácny kameň mudrcov, učencov, aj dobro v nás.

Pod' s nami kráčať na vrchol K2, nespadni, vytrvaj, buď ako my!

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania:

Primárne vzdelávanie – I. stupeň ZŠ - **ISCED 1**

Nižšie stredné vzdelávanie – II. stupeň ZŠ - **ISCED 2**

Dĺžka štúdia:

4 roky – ISCED 1 – primárne v vzdelávanie

5 rokov – ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie

Vyučovací jazyk:

slovenský

Študijná forma:

denná

Druh školy:

základná škola

Predkladateľ:

Základná škola, Krosnianska 2, Košice

Názov školy:

Základná škola, Krosnianska 2, Košice

Adresa:

Krosnianska 2, 040 22 Košice

IČO: 35546867
Riaditeľ školy: Mgr. Júlia Špilárová
Kordinátori pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Renáta Matová, Ing. Viera Tutková
Ďalšie kontakty: 055/6712526
e - mail: riaditel@zskrosnianke.sk
web: www.zskrosnianke.sk

Zriaďovateľ: Mesto Košice
Názov: Magistrát mesta Košice
Adresa: Trieda SNP 48/A, 040 11 Košice
Kontakty: 055/6419217

Platnosť dokumentu od 18. 09. 2023

Podpis riaditeľa:

Obsah

Úvod	7
Charakteristika žiakov	7
Charakteristika pedagogického zboru	8
Organizácia prijímacieho konania	9
Projekty	9
Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	9
Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	11
1. Ciele výchovy a vzdelávania	15
1.1. Primárne vzdelávanie	15
1.2. Nižšie stredné vzdelávanie	16
2. Stupeň vzdelávania	16
2.1. Primárne vzdelávanie	16
2.2. Nižšie stredné vzdelávanie	18
3. Profil absolventa	19
3.1. Primárne vzdelávanie	19
3.2. Nižšie stredné vzdelávanie	22
4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy	25
4.1. Vzdelávacie oblasti	25
4.1.1. Primárne vzdelávanie	25
4.1.2. Nižšie stredné vzdelávanie	30
4.2. Prierezové témy	35
4.2.1. Prierezové témy- primárne vzdelávanie	35
4.2.2. Prierezové témy- nižšie stredné vzdelanie	43
5. Vzdelávacie štandardy	50
6. Rámcové učebné plány	51
6.1 Školský učebný plán /ŠUP/ 2023/2024	52
6.2 Učebné osnovy	55
6.3 Hodnotenie žiakov	59
7. Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania	61

7.1 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením	67
7.2 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním.....	74
7.3 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.....	75
7.4 Špecifická hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov so ŠVVP	75
7.5 Školský podporný tím /ŠPT/.....	76
8. Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka	78
9. Forma výchovy a vzdelávania	79
10. Vyučovací jazyk	79
11. Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov	79

Úvod

Škola je plnoorganizovaná. Výučba prebieha v jednosmennej prevádzke. Vznikla 1. 8. 1980 ako druhá ZŠ na novopostavenom sídlisku Dargovských hrdinov v Košiciach. Pôvodne 18-triebna škola bola stavebnými úpravami kapacitne rozšírená na 27 kmeňových učební. Súčasný počet žiakov je 615, z toho na I. stupni 274 žiakov a na II. stupni 341 žiakov. Priemerný počet žiakov na jednu triedu je 24 žiakov.

Organizácia školského roka 2023/2024:

Škola má 26 tried / 12 tried na I. stupni , 14 tried na II. stupni./ Počet tried podľa ročníkov:

1. ročník – 3 triedy
2. ročník – 3 triedy
3. ročník – 3 triedy
4. ročník – 3 triedy
5. ročník – 3 triedy
6. ročník – 3 triedy
7. ročník – 3 triedy
8. ročník – 2 triedy
9. ročník – 3 triedy

Charakteristika žiakov

Naša škola bola už od školského roku 1983/1984 zameraná na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov. Začínalo sa s výučbou ruského jazyka v treťom ročníku a výučbou anglického, resp. nemeckého jazyka v piatom ročníku. V súčasnosti vyučujeme: anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk a španielsky jazyk.

Tradične zápis do 1. ročníka na našej škole prebieha slávnostnou formou. Uskutočňuje sa v spolupráci s príslušnými materskými školami a za účasti školského psychológa z CPP.

Výučbu cudzieho jazyka realizujeme už od 1. ročníka. Našu školu navštevujú nielen žiaci z nášho obvodu, ale aj žiaci z iných obvodov v rámci mesta a žiaci z príslušných obcí.

Spádová oblasť žiakov patriacich na ZŠ Krosnianska 2 sú ulice na sídlisku Dargovských hrdinov a časti ulíc MČ Košická Nová Ves : Buzulucká, Čerešňová, Furčianska, Herlianska, Charkovská, Krosnianska 1-39, Lupkovská, Mliečna, Ortváňová, Ovrucká /okrem č. 4,6,8/, Poľná, Trnková, Vínová, Zupkova.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdelávajú v bežných triedach podľa vypracovaných IVP.

Škola pripravuje žiakov pre život v 21. storočí.

Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor tvorí **40 pedagógov a 9 vychovávateľiek ŠKD**, ktorí spĺňajú pedagogickú a odbornú spôsobilosť a svoju prácu vykonávajú zodpovedne a na vysokej profesionálnej úrovni. Na škole pôsobí celkom **6 asistentov** učiteľa / činnosť **1 asistenta** je hradená z prostriedkov MŠVVaŠ SR/, v rámci projektu Podpora pomáhajúcich profesií 3, sme obsadili pozície inkluzívneho tímu **5 asistentov** učiteľa, 1 pozíciu školského psychológa a 1 pozíciu školského špeciálneho pedagóga.

Mnohí učitelia si rozširovali a aj v súčasnosti rozširujú svoje vzdelanie a zúčastňujú sa na vzdelávaní v mnohých vzdelávacích inštitúciách. Učitelia sa priebežne vzdelávajú odborne i metodicky: vzdelávanie v oblasti IKT, metodické školenia a odborné semináre. Každoročne sa pedagogickí a odborní zamestnanci zúčastňujú aktualizáčného, inovačného ako aj špecializačného vzdelávania. Na škole prebiehajú stretnutia v rámci predmetových komisií a metodických združení pre pedagógov našej školy. V rámci pracovných porád a pedagogických rád, prehľbujeme právne povedomie zamestnancov.

V škole pracuje **výchovný poradca, ktorý sa venuje žiakom so ŠVVP** a pôsobí ako poradca pri výbere strednej školy. **Problémy žiakov so ŠVVP rieši spolu so školským psychológom a školským špeciálnym pedagógom**, rovnako sú súčinní pri nastavovaní podporných opatrení. Tvoria Školský podporný tím, ktorého činnosť koordinuje výchovný poradca. Učitelia pracujú aj ako koordinátori Univerzálnej prevencie /Primárnej prevencie/ a výchovy k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálnej výchovy, Ľudských práv, Finančnej gramotnosti, Globálneho vzdelávania, Bezpečne na internete, Zdravej školy a koordinátorov Čitateľskej gramotnosti.

V školskom roku 2022/2023 bol na škole ustanovený školský podporný tím.

Naďalej učitelia spolupracujú s VŠ – PF UPJŠ ako cviční učitelia a s CVČ Orgovánová 5, Košice. Spolupracujeme s Miestnym úradom MČ Dargovských hrdinov a MČ Košická Nová Ves, Mestskou políciou, U. S. STEEL Košice, pobočkami MKM, PZ SR a Colnou správou SR, HaZZ, FNŠP, Štátnymi lesmi, CPP, ŠCPP, KOSIT Košice, tanečnou školou METEOR, pobočkou Červeného kríža, Jazykovou školou Užhorodská 8, Košice, UNICEF, firmou Labaš, NIVAM /Košice, Prešov/, vydavateľstvom Taktik, environmentálnym združením SOSNA, basketbalový klub BK Galaxy, British Concil, SOŠ Kukučínova, Eviana, Exam, Crea-Edu, Asekol, Slovenská agentúra životného prostredia, Milk Agro, Centrum pomoci LPR, Curaprox, ZOO Košice, Talentída, Matica slovenská, Maják nádeje a mnohé ďalšie..

Na odbornej úrovni sú zriadené metodické združenia a predmetové komisie:

1. MZ 1. – 2.	Mgr. J. Škrabská
2. MZ 3. – 4.	Mgr. K. Gajdošová
3. PK MAT, FYZ	Mgr. D. Ujháziová
4. PK SJL, DEJ, RGV	Mgr. L. Lešková
5. PK CUJ	Mgr. Z. Jakubčáková
6. PK BIO, CHE, TBR	Mgr. C. Mišľanová
7. PK TSV, VYV, HUV	Mgr. S. Roháčová
8. PK OBN, ETV, NBV	Mgr. J. Krupárová
9. PK ŠKD	Mgr. A. Slezáková

10. PK INF 2. stupeň

RNDr. Ľ. Havírová

11. PK INF 1. stupeň

Mgr. M. Jankeová

12. PK GEG, THD

Mgr. V. Hubová

Organizácia prijímacieho konania

Do tried 1. ročníka prijímame žiakov podľa pokynov zriaďovateľa. Prednostne prijímame žiakov z obvodu školy určeného VZN MZ MMK. Do všetkých ročníkov prijímame aj žiakov z iných obvodov na základe žiadosti rodičov a kapacitných možností školy. Dlhodobu sa stretávame s veľkým záujmom o štúdium na našej škole. Z kapacitných dôvodov však nevieme umiestniť všetkých žiakov, ktorí sa zapíšu na našu školu.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú zaradení v bežných triedach na základe odporúčania Centra poradenstva a prevencie a informovaného súhlasu zákonného zástupcu..

Projekty

Naša škola je zapojená do viacerých projektov:

Detský čin roka, Kozmix LAB, Projekt Bee – včielky samotárky pre školy, Grand Karpatskej nadácie, Škola bez alkoholu, drog a cigariet, Recykluj a vyhraj, Škola podporujúca zdravie, Záložka, Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania patologických javov v školskom prostredí, Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania, E – Twinning, Mesto Košice deťom – ŠŠL, Mesto Košice deťom, Zbieram, Zbieraš, Zbierame, EDUNET_SK, IT akadémia, Podpora pomáhajúcich profesií 3, NP edIT2, projekt ZSE – Výnimočné školy, Čítame pre radosť.

Spolupracujeme s našimi a zahraničnými školami a organizáciami, organizujeme jazykovo-poznávacie pobyty žiakov a učiteľov, stretnutia a akcie s významnými osobnosťami kultúrneho a spoločenského života. Realizujeme mnohé projekty a programy rôzneho zamerania a charakteru.

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spoluprácu s rodičmi realizujeme prostredníctvom rodičovských združení, Rady školy a osobných stretnutí. Organizujeme spoločné aktivity, činnosti a podujatia.

Rodičia sponzorsky prispievajú na školy v prírode, lyžiarsky výcvik, kancelárske potreby a IKT /venovali škole zánovný nábytok, žalúzie, nákup farieb, koberce/. Rovnako aj mnohé spolupracujúce inštitúcie škole darovali funkčnú výpočtovú techniku.

Pozitívnu reklamou našej školy sú akcie pre rodičov: Vianočné besiedky, Vianočné trhy, Tvorivé dielne pre detičky, mamičky a babičky, Imatrikulácia prvákov, Akadémia pri príležitosti Dňa matiek, Slávnostná rozlúčka so žiakmi 4. a 9. ročníka, Tatoonlympiáda.

Kladne sú hodnotené aj ďalšie akcie a aktivity : vystúpenia pre seniorov, karneval, Noc v škole, organizovanie škôl v prírode, lyžiarskeho a korčuľarskeho výcvikového kurzu, jazykovo-poznávacích pobytov, výletov, exkurzií, organizovanie plaveckých výcvikov a veľkého počtu záujmových útvarov v škole.

Rada rodičov, rodičia:

- sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov,
- majú možnosť sledovať priebežné výchovno-vzdelávacie výsledky prostredníctvom IŽK,
- sú informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom webovej stránky školy alebo priamo e-mailom,
- možnosť konzultácií
- možnosť zúčastniť sa vyučovacieho procesu,
- škola je otvorená všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičov a verejnosti
- spolupráca s rodičmi na školskom vzdelávacom programe,
- triedne aktivity rodičovského združenia sa konajú 5 x ročne.

Rada školy

- 11-členná : 4 volení zástupcovia rodičov, 2 zástupcovia (volení) zamestnancov školy, 1 volený zástupca nepedagogických zamestnancov, 4 zástupcovia (delegovaní) zriaďovateľa
- práca sa riadi Štatútom rady školy, harmonogramom a plánom svojej činnosti
- vyjadruje sa k činnosti, organizácii a dokumentom školy

Materské školy

- škola úzko spolupracuje s MŠ Poľná 1, MŠ Ovrúčská 14, MŠ Zupkova 37
- vzájomne otvorené hodiny
- spoločné športové súťaže, tvorivé dielne a iné aktivity
- využívajú školský areál, telocvične a naopak
- naši prváci využívajú dopravné ihriská pri MŠ

CPP Zuzkin park 10

- žiakov diagnostikuje Mgr. František Forgáč
- spolupráca v oblasti práce so žiakmi so ŠVVP
- v oblasti profesijnej orientácie a v oblasti primárnej prevencie

Zriaďovateľ

- spolupráca s Mestom Košice je zabezpečovaná prostredníctvom zamestnancov oddelenia školstva, referátu športu a referátu ekonomických činností škôl a ŠZ.

MiÚ MČ sídlisko Dargovských hrdinov, MiÚ MČ Košická Nová Ves

- oblasť kultúrno-spoločenská, športová

CVČ Orgovánová 5, Košice

- kultúrno - spoločenské aktivity, súťaže
- krúžková činnosť
- voľno časové aktivity žiakov

Slovenský Červený kríž

- školenia a súťaže žiakov a učiteľov

Jazyková škola, Užhorodská 8, Košice

- jazykové kurzy pre žiakov a verejnosť
- kurzy anglického jazyka

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Nevyhnutnosťou pre uskutočnenie ŠkVP je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia sa, zdravého prostredia učební (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných technických a hygienických noriem – zodpovedajúca svetlosť, teplota, nehučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku. Škola vytvára bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie.

Na našej škole:

- a) prihliadame na základné fyziologické potreby detí a žiakov,
- b) vytvárame podmienky na zdravý vývin detí a žiakov a na predchádzanie sociálno-patologických javov,
- c) zaisťujeme bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov,
- d) poskytujeme nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov,
- e) vedieme evidenciu školských úrazov detí a žiakov, ku ktorým prišlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou; pri vzniku školského úrazu vyhotovujeme záznam o školskom úraze.

Na začiatku školského roku sú žiaci podrobne oboznámení so Školským poriadkom a vnútornými predpismi na dodržiavanie pravidiel pri ochrane zdravia a dodržiavanie bezpečnosti pri práci a ochrane pred požiarom. Taktiež sú poučení pred každou hromadnou akciou, výcvikom alebo prázdninami. Pre odborné učebne sú vypracované prevádzkové poriadky a vnútorné poriadky týchto učební, s ktorými sú ktoré žiaci oboznámení, čo potvrdzujú aj svojim svojim podpisom.

Raz ročne je vyhlásená cvičná evakuácia žiakov, zamestnancov a presun do bezpečnej vzdialenosti od budovy školy.

Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, v škole sú určení zdravotníci z radov pedagógov, ktorí absolvovali školenia o poskytovaní prvej pomoci. V priestoroch školy je umiestnených niekoľko lekárníček, ktorých obsah je pravidelne kontrolovaný a dopĺňaný zodpovednými zamestnancami.

Nevyhnutné je dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a v jej okolí, ktoré je zakotvené vo vnútornom poriadku školy.

Pravidelné školenia zamestnancov školy a kontroly z BOZP zabezpečuje technik bezpečnosti práce, ochrany zdravia a ochrany pred požiarmi.

Je ustanovená komisia BOZP, ktorá robí prehliadku objektu a kontroluje plnenie opatrení. Kontrolu vykonáva náhodne a neohlásene. V zmysle zákona sa vykonávajú pravidelné revízie elektrického a plynového zariadenia, bleskozvodov, telocvičného náradia a ďalších strojov a zariadení školy. Podľa výsledkov odstraňujeme zistené nedostatky.

Žiaci na základe odporúčania pediatra alebo odborného lekára sú čiastočne alebo úplne oslobodení od telesnej a športovej výchovy alebo cvičení a aktivít organizovaných v prostredí, ktoré by mohlo ohroziť ich zdravie.

V oblasti prevencie proti šikanovaniu a protidrogovej výchovy realizujeme odborné prednášky a aktivity na uvedenú tematiku.

Priestory školy sú pravidelne kontrolované aj z úrovne Pracovnej zdravotnej služby.

Zabezpečujeme aktívnu ochranu detí pred sociálno-patologickými javmi, monitorujeme správanie žiakov a v prípade podozrenia z týrania, šikanovania a drogových závislostí operatívne riešime problémy v súčinnosti s rodičmi, CPP, ÚPSVaR a PZ SR. Na zaistenie bezpečnosti žiakov škola využíva inštalovaný kamerový systém.

Vo Vnútornom poriadku školy pre žiakov sú stanovené práva a povinnosti žiakov, osobitne sú určené povinnosti žiakov v oblasti ochrany zdravia na vyučovaní a na školských akciách /VEV/. Žiakov pravidelne poučujeme pred prázdninami, exkurziami, školskými výletmi, cvičeniami v prírode, či pri presune mimo školy.

Na bezpečnosť žiakov počas vyučovania dozerajú učitelia podľa rozpisu dozorov na chodbách, pri školskej bráne a v školskej jedálni.

Pred každou akciou, ktorá sa koná mimo školy – výlety, exkurzie, LK, plavecký výcvik, korčuliarsky kurz, školy v prírode, sú žiaci poučení o bezpečnosti a správaní sa počas cestovania a pobytu na danom mieste. Pred uskutočnením plánovaných podujatí /školské výlety, exkurzie, lyžiarsky výcvik, školy v prírode, plavecký výcvik, korčuliarsky kurz/ sú žiaci oboznamovaní so špecifickými zásadami bezpečnosti. Pred každou akciou pedagogický zamestnanec predkladá plán organizačného zabezpečenia na schválenie riaditeľke školy, doplnený o poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia na výletoch, kurzoch, vychádzkach a exkurziách potvrdené podpismi žiakov.

Na začiatku školského roka rodičia podpisujú univerzálny informovaný súhlas, v ktorom berú na vedomie, že škola bude v danom roku organizovať rôzne akcie a aktivity. Pred každou akciou rodičia podpisujú informovaný súhlas, ktorý je nevyhnutný pre účasť žiaka na akcii.

V praxi dodržiavame vnútornú smernicu č. 1/2015 o organizovaní školských výletov, exkurzií a vychádzok, smernicu MŠVVaŠ SR č. 36/2018 a vnútornú smernicu č. 18/2019 k prevencii šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach.

Pre potreby dodržiavania protiepidemiologických opatrení (COVID 19) a odporúčaní sa škola riadi a prísne dodržiava usmernenia a odporúčania MŠVVaŠ SR, rozhodnutia ÚVZ SR a usmernenia RŠ, v snahe zabrániť vzniku ochorenia COVID 19 v školskom prostredí.

Charakteristika školského vzdelávacieho programu

„Koľko jazykov vieš, toľkokrát si človekom“

Školský vzdelávací program v 1. - 9. ročníku je vypracovaný v súlade s konsolidovaným Štátnym vzdelávacím programom, ktorý nadobudol účinnosť od 18.9.2023.

Od vzniku našej školy sa zameriavame na výučbu cudzích jazykov. Od roku 1980 to bol predovšetkým ruský jazyk, po spoločenských zmenách sa prioritou stali anglický a nemecký jazyk.

Ako jedna z prvých škôl v Košiciach sme začali vyučovať prvý cudzí jazyk už v 1. ročníku ZŠ. K uvedeným trom jazykom pribudli neskôr francúzsky a španielsky jazyk. V rámci prebiehajúcej školskej reformy sa profilujeme ako škola, v ktorej sú cudzie jazyky dotované zvýšeným počtom vyučovacích hodín počas týždňa. Druhý cudzí jazyk /podľa výberu/ sa u nás žiaci učia už od 6. ročníka.

Máme záujem naďalej pokračovať v tejto tradícii a našim cieľom je, aby absolvent našej školy ovládal 2 cudzie jazyky na úrovni A2 /ANJ/ a A1 pre ostatné jazyky. V rámci personálnych možností plánujeme rozšíriť ponuku cudzích jazykov o ďalšie svetové jazyky.

Od 1.9.2015 pôsobí v našej škole elokované pracovisko JŠ Užhorodská 8 v Košiciach. Vyučovali sme jazyky: anglický, španielsky a čínsky. V súčasnosti prebieha výučba anglického jazyka, ktorú realizujú kvalifikovaní zamestnanci jazykovej školy. Záujem o výučbu je predovšetkým zo strany žiakov našej školy, ale o štúdium prejavujú záujem aj žiaci iných škôl.

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu rozvíjame komunikačné schopnosti žiakov, pestujeme ich kultivovaný ústny a písomný prejav, oboznamujeme ich s najnovšími technológiami v oblasti IKT, rozvíjame u žiakov sociálne, kultúrne, občianske a podnikateľské kompetencie. Vedeťme našich absolventov k celoživotnému učeniu sa a systematickému získavaniu poznatkov, vedomostí a schopností.

Multikultúrny svet si vyžaduje mladých ľudí, ktorí sa dokážu občiansky začleniť a profesionálne uplatniť v ktorejkoľvek spoločnosti. Ako členský štát EÚ máme záujem pripraviť kreatívnych, mysliacich, samostatných, tvorivých a všestranne rozvinutých absolventov s demokratickými a humanistickými hodnotami.

Cieľ, poslanie a zameranie školy vychádza z princípov výchovy a vzdelávania v § 3 zákona 245/2008. V rámci týchto princípov sa naša škola hlási aj k princípom inkluzívneho vzdelávania (§ 3 písm. e), ktoré je *uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania*. A nielen žiakov, ale aj **každého človeka** v školskom prostredí – t. j. rodičov

i zamestnancov v spolupráci so zriaďovateľom, Radou školy, Centrom poradenstva a prevencie a ďalšími externými organizáciami.

Systém podpory a práce postavený na rozvoji človeka v školskom prostredí vychádza z podporných úrovní 1. – 5. stupňa definovaných v § 131 školského zákona a bližšie popísaných ministerstvom školstva najmä v podpornej úrovni 1. stupňa a 2. stupňa. To zahŕňa premenu školy na učiace sa spoločenstvo, demokratické prostredie s kritickým myslením, budovanie zdravých vzťahov či kultúry rešpektu a úcty. Úlohy zamestnancov sú síce rôzne, ale vzájomne sa dopĺňajú, prelínajú a smerujú ku komplexnému rozvoju človeka.

Pedagogický zbor, ktorý pôsobí v podpornej úrovni 1. stupňa najbližšie k žiakom ako kľúčová vzťahová osoba, je v našej škole doplnený o **školský podporný tím**, ktorý intenzívne napomáha podpore vzťahov pedagogických zamestnancov a rodičov na ceste k žiakom. Takýto tím je zložený z odborného zamestnanca a niektorých pedagogických pozícií, ktorí spoločne vytvárajú tímovú prácu v školskom prostredí.

Od školského roka 2018/2019 nastúpila naša škola na **cestu k inkluzívnemu vzdelávaniu** otvorením sa pre nové profesie a činnosti so snahou budovať inkluzívnu klímu a kultúru.

Inkluzívna cesta je zameraná na:

- Podporu každého žiaka, ale aj učiteľa a rodiča v tom, čo potrebuje k svojmu rastu,
- Poskytovanie komplexnej podpory na škole skrze **školský podporný tím** – najmä ako prevencia a včasné vyhľadávanie a riešenie problémov,
- Budovanie vzťahového trojuholníka dieťa, rodič a učiteľ
- Zameranie viac na formatívne hodnotenie a reflexiu.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každé dieťa bolo vnímané ako jedinečné a necítilo sa odmietané. Chceme tak zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

Výchova a vzdelávanie žiakov sa uskutočňuje na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí a podporuje ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy. V súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania škola zabezpečuje realizáciu podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní pre všetkých žiakov a podľa katalógu podporných opatrení, ktorý vydáva ministerstvo školstva.

1. Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci našej školy majú v priebehu celého vzdelávacieho procesu získať potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť a zároveň si rozvíjali svoje kľúčové spôsobilosti. Výchovno-vzdelávaciu činnosť školy smerujeme k príprave žiakov na život v 21. storočí, ktorý vyžaduje, aby žiaci boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Našou snahou je pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného seba motivácie k celoživotnému vzdelávaniu.

Naším princípom je :

- naučiť žiakov učiť sa,
- učiť žiakov kriticky a tvorivo myslieť,
- naučiť žiakov argumentovať,
- viesť žiakov k tvorivosti,
- rozvíjať u žiakov schopnosť komunikovať s rovesníkmi štátov EÚ,
- odstraňovať bariéry rasovej, sociálnej a náboženskej diskriminácie,
- pohotovo, rýchlo a účinne riešiť problémy v kolektíve žiakov a učiteľov.

1.1. Primárne vzdelávanie

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyvážene venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov.

Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- ✓ vytvárať u žiakov základy gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií;
- ✓ poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- ✓ viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- ✓ rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- ✓ rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov;
- ✓ viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia;
- ✓ viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí

1.2. Nižšie stredné vzdelávanie

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť.

Vo vzdelávaní na 2. stupni ZŠ je potrebné najmä:

- ✓ rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- ✓ umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- ✓ motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- ✓ viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- ✓ poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- ✓ sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- ✓ rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- ✓ viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

2. Stupeň vzdelávania

2.1. Primárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Nutné vstupné požiadavky na štúdium	do prvého ročníka prednostne prijímame deti zo školského obvodu ZŠ Krosnianska 2, Košice, ktoré splnili podmienky potrebné na začatie plnenia povinnej školskej dochádzky
Spôsob ukončenia štúdia	žiak získal primárne vzdelanie, ak úspešne absolvoval posledný ročník I. stupňa základnej školy
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	vysvedčenie s doložkou: „Žiak získal primárne vzdelanie.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 1

Program primárneho vzdelávania (1. stupňa základnej školy) má zabezpečiť hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí, vychádzajúcej z ich osobného poznania.

Východiskom sú aktuálne skúsenosti žiaka, vedomosti, pojmy a záujmy, ktoré sú rozvíjané podľa jeho reálnych možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci akademický a sociálny úspech.

Dvojúrovňovým modelom vzdelávania sa dáva priestor každej škole, aby prostredníctvom školského vzdelávacieho programu dotvorila svoj obsah vzdelávania podľa špecifických regionálnych a lokálnych podmienok a požiadaviek, ktoré vychádzajú z potrieb žiakov alebo rodičov.

Štátny vzdelávací program /ŠVP/ - primárne vzdelávanie - I. stupeň ZŠ vychádza z demokratických a humanistických hodnôt spoločnosti. Na ich základe vymedzuje vzdelávacie štandardy poskytovaného vzdelávania v cieľovej, výkonovej a obsahovej rovine, ktoré tvoria východisko k osvojovaniu a rozvíjaniu funkčných kompetencií žiakov. Prostredníctvom vzdelávacích oblastí a prierezových tém preferuje vo výučbe medzipredmetový prístup, teda kooperáciu v rámci jednotlivých učebných predmetov v danej vzdelávacej oblasti a tiež medzi rôznymi oblasťami. Súčasne s týmto prístupom podmieňuje svoju realizáciu uplatňovaním motivačných učebných postupov a vytváraním podporujúcej sociálnej klímy v škole. Kládne dôraz na kvalitu školy, ktorá uplatňuje vonkajšie a vnútorné vyhodnocovanie (evalváciu) svojich programov, procesov a výsledkov.

Cieľom ŠKVP je podporovať také kognitívne činnosti, ktoré sú vyjadrené pojmami, ako je vlastné aktívne objavovanie, hľadanie, skúmanie, pátranie, zisťovanie niečoho nového, napríklad výsledkov pokusu alebo experimentu, interpretácie či vytvárania rôznorodých verbálnych, obrazových a grafických textov, ktoré tvoria sociálny a kultúrny svet.

Vytváranie uvedených kognitívnych činností možno všeobecne zhrnúť najmä do týchto oblastí výchovy a vzdelávania:

- ✓ rozvíjať schopnosti žiakov vedieť a chcieť sa učiť;
- ✓ posilňovať sebadôveru žiakov v riešení problémov, ktoré sú spojené s učením;
- ✓ viesť žiakov k aktívnemu občianstvu;
- ✓ podieľať sa na vymedzovaní hodnôt slušného a morálneho človeka.

Primárne vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre I. stupeň ZŠ, žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka ZŠ.

V tomto veku je pre deti dôležitá možnosť získať vlastnými aktivitami bohaté skúsenosti a zážitky prostredníctvom hry a učenia sa v skupine rovesníkov. Osobitne významné je aj poskytovanie možností rozvíjať si potrebu vyjadrovať sa a realizovať sa prostredníctvom slov, pohybov, piesní a obrazov, čo tvorí základ pre rozvoj gramotnosti.

Základom je priateľská a ústretová klíma, ktorá podnecuje žiakov k spontánnemu a tvorivému poznávaniu, konaniu, hodnoteniu a dorozumievaniu a podporuje celostný rozvoj ich osobnosti.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

2.2. Nižšie stredné vzdelávanie

Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Nutné vstupné požiadavky na štúdium	na nižšie sekundárne vzdelávanie sú prednostne prijímané deti zo školského obvodu ZŠ Krosnianska 2, Košice, ktoré získali primárne vzdelanie
Spôsob ukončenia štúdia	žiak získal nižšie sekundárne vzdelanie, ak úspešne absolvoval posledný ročník II. stupňa základnej školy
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	vysvedčenie s doložkou: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 2
Možnosti ďalšieho štúdia absolventa	žiak pokračuje vo vzdelávaní v ISCED 3

Predpokladom dosiahnutia cieľov nižšieho stredného vzdelávania je zaistenie kontinuity a plynulého prechodu z primárneho na nižšie stredné vzdelávanie.

Základom nižšieho stredného vzdelávania je interdisciplinárny (medzipredmetový) prístup pri osvojovaní znalostí a spôsobilostí žiakov a rozvoj ich analytických a kritických schopností. Aktuálne znalosti žiakov a ich uplatňovanie v praxi sú východiskovým bodom pri získavaní nových znalostí a v ďalšom rozvoji kompetencií žiakov.

Nevyhnutnou súčasťou cieľov nižšieho stredného vzdelávania je vypestovať u žiakov zodpovednosť za vlastné učenie sa a poskytnúť im príležitosti objaviť a rozvinúť ich schopnosti v súlade s ich reálnymi možnosťami, aby získali základ pre vyššie stredné vzdelanie.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

3. Profil absolventa

3.1. Primárne vzdelávanie

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- ✓ pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- ✓ vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou, v materinskom, štátnom jazyku,
- ✓ rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať,
- ✓ využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- ✓ vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- ✓ získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- ✓ dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých,
- ✓ rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- ✓ váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- ✓ správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ✓ má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote,
- ✓ dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života,
- ✓ uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimo vyučovacej a mimoškolskej činnosti.

Absolvent primárneho vzdelávania našej školy dosiahne **kľúčové spôsobilosti**, ktoré tvoria základ pre ďalšie vzdelávania žiaka:

- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**
 - ✓ vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
 - ✓ dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
 - ✓ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
 - ✓ rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na nich adekvátne reagovať,
 - ✓ na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
 - ✓ chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
 - ✓ v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

- **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia**
 - ✓ používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)
 - ✓ je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

- **kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií**
 - ✓ vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
 - ✓ ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
 - ✓ dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
 - ✓ dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
 - ✓ vie používať rôzne vyučovacie programy,
 - ✓ získal základy algoritmického myslenia,
 - ✓ chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
 - ✓ vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

- **kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa**
 - ✓ má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
 - ✓ uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
 - ✓ vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
 - ✓ uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**

- ✓ vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, primerane svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- ✓ pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- ✓ pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,

- **osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)**

- ✓ má základy pre smerovanie k pozitívnemu seba obrazu a sebadôvere,
- ✓ uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- ✓ dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- ✓ uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
- ✓ dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- ✓ uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- ✓ má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- ✓ dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- ✓ uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

- **kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**

- ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- ✓ dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- ✓ uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- ✓ cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- ✓ rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a postoj,
- ✓ ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- ✓ pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- ✓ správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ✓ má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

3.2. Nižšie stredné vzdelávanie

Základom nižšieho stredného vzdelávania je interdisciplinárny (medzipredmetový) prístup pri osvojovaní znalostí a spôsobilostí žiakov a rozvoj ich analytických a kritických schopností. Aktuálne znalosti žiakov a ich uplatňovanie v praxi sú východiskovým bodom pri získavaní nových znalostí a v ďalšom rozvoji kompetencií žiakov.

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebazvedávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít.

Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- ✓ pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- ✓ vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- ✓ využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- ✓ používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia;
- ✓ používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- ✓ vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- ✓ dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- ✓ uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- ✓ posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- ✓ chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;
- ✓ uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti;
- ✓ prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti;
- ✓ pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- ✓ má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

Nevyhnutnou súčasťou cieľov nižšieho stredného vzdelávania je vypestovať u žiakov **zodpovednosť za vlastné učenie sa** a poskytnúť im príležitosti objaviť a rozvinúť ich schopnosti v súlade s ich reálnymi možnosťami, aby získali podklad pre optimálne rozhodnutie o ďalšom - vyššom strednom vzdelávaní.

Tento vzdelávací stupeň má za úlohu pripraviť absolventa so spôsobilosťami, ktorými môže uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, rodinnom, osobnom a občianskom živote.

Kompetencie sa navzájom prepájajú, prelínajú a nadväzujú na spôsobilosti získané v priebehu primárneho vzdelávania:

- **kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa**
 - uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
 - dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
 - dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
 - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**
 - dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
 - efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
 - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
 - dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
 - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

- **kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**
 - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
 - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
 - používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

- **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií**
 - má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
 - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
 - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
 - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
 - dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**
 - uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
 - je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
 - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
 - má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

- **kompetencie (spôsobilosti) občianske**
 - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
 - vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
 - uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
 - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
 - má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

- **kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne**
 - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
 - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
 - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
 - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzi osobných vzťahoch,

- **kompetencie (spôsobilosti) pracovné**
 - dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
 - je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
 - chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
 - dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

- **kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti**
 - dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,

- **kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
 - dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
 - dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
 - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
 - cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
 - pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
 - správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
 - je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Získané kompetencie žiaka menia svoju kvalitu (rozvíjajú sa) v priebehu jeho ďalšieho vzdelávania.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre 2. stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka ZŠ alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

4. Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

4.1. Vzdelávacie oblasti

4.1.1. Primárne vzdelávanie

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Tab.č.1 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety pre ŠVP pre 1. stupeň ZŠ

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra
	cudzí jazyk/ úroveň A1 - anglický
Človek a príroda	prírodoveda
	prvouka
Človek a spoločnosť	vlastiveda
	prvouka*
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova
Matematika a práca s informáciami	matematika
	informatika
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	výtvarná výchova
	hudobná výchova
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova

*Prvouka sa skladá z prírodovednej a spoločenskovednej zložky, a preto je súčasťou dvoch vzdelávacích oblastí – Človek a príroda a Človek a spoločnosť.

4.1.1.1 Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a cudzí jazyk. Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie. Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je

postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením. Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

4.1.1.2 Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Systematické základné vzdelanie v oblasti **informatiky** a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

4.1.1.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí. Zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov.

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom **prírodovedy**, ale aj **prvouky** prostredníctvom jej prírodovednej časti.

4.1.1.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúalnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť.

Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen **vlastivedy**, ale aj **prvouky** (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

4.1.1.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútorňovanie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v povinnej voliteľných vyučovacích predmetoch **etická výchova** alebo **náboženská výchova**. Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov.

Základným cieľom predmetu **náboženská výchova**, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru.

Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

4.1.1.6 Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce.

Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet **pracovné vyučovanie**, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

4.1.1.7 Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie.

V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov **výtvarná a hudobná výchova**. **Výtvarná výchova** vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. **Hudobná výchova** prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

4.1.1.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využitelných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom **telesná a športová výchova**, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

Každoročne organizujeme pobyty žiakov v školách v prírode, pobyty s finančným príspevkom MŠVVaŠ SR organizujeme spravidla vo 4. ročníku. Škola sa pravidelne zapája do celoslovenských testovaní pohybových zručností žiakov 1. a 3. ročníka. Nakoľko sme škola, ktorá má školský bazén, organizujeme pre žiakov školy ako aj pre žiakov škôl okresu Košice III, základný plavecký výcvik.

4.1.2. Nižšie stredné vzdelávanie

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov, a tým aj kooperáciu v rámci jednotlivých predmetov.

Tab.č.2 Vzdelávacie oblasti a príslušné predmety pre ŠVP pre nižšie stredné vzdelávanie.

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra
	cudzí jazyk /úroveň A2 - anglický
	cudzí jazyk/ úroveň A1 - ruský, nemecký, španielsky
Človek a príroda	
	fyzika
	chémia
	biológia
	tvorba životného prostredia
Človek a spoločnosť	
	dejepis
	geografia
	občianska náuka
	regionálna výchova
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova

Matematika a práca s informáciami	matematika
	informatika
Človek a svet práce	
	technika
Umenie a kultúra	výtvarná výchova
	hudobná výchova
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova

4.1.2.1 Jazyk a komunikácia

Vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia tvoria vyučovacie predmety zahrnuté do troch skupín, a to vyučovacie jazyky, druhý jazyk (slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národnostnej menšiny a literatúra) a cudzie jazyky.

Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, podporuje otvorenejší prístup k ľuďom, umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie a vytvára podmienky na spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Špecifickou zložkou vyučovacích jazykov a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania, a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

4.1.2.2 Matematika a práca s informáciami

Vzdelávaciu oblasť Matematika a práca s informáciami, ktorú tvoria vyučovacie predmety **matematika** a **informatika**, je v rámci nižšieho stredného vzdelávania založená predovšetkým na aktívnych činnostiach (práca s objektmi, aplikácia poznatkov v reálnych situáciách). Poskytuje

vedomosti a zručnosti potrebné v praktickom živote a umožňuje tak získavať matematickú gramotnosť.

Rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Učí tvoriť hypotézy a tvrdenia podložiť argumentmi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Rozvíja schopnosť žiakov používať prostriedky IKT k vyhľadávaniu, spracúvaniu a uloženiu informácií.

4.1.2.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda sa prioritne zameriava na rozvíjanie prírodovednej gramotnosti, ktorá je súčasťou základného vzdelania. Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti prírodných vied je hlbšie pochopenie prírodných procesov, k čomu sa dospeje prostredníctvom cielených žiackych činností, v ktorých dominujú bádateľské aktivity. Pre všetky prírodovedné predmety je spoločným cieľom a úlohou budovanie spôsobilostí pre vedeckú prácu, a to najmä spôsobilosti pozorovania, vnímania časových a priestorových vzťahov medzi objektmi a javmi, klasifikácie, merania a predvídania.

Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu medzi predmetmi **fyzika, chémia, biológia, geografia, tvorba životného prostredia**, ale aj matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

4.1.2.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety **dejepis, regionálna výchova, geografia** s jej **humánnou zložkou** a **občianska náuka** spolu s príslušnými témami, ktoré sú prítomné aj v iných vzdelávacích oblastiach. Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi človekom a spoločnosťou v danom geografickom priestore. Poznanie minulosti svojho národa, ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú funkčné znalosti a spôsobilosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne i o ostatných regiónoch Slovenska. Žiaci sú vedení k pochopeniu vlastného miesta a úlohy v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi

postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym a krajine, v ktorej žijú.

Vzdelávacia oblasť otvára priestor na kultivovanie individuálnych a spoločenských kompetencií. Učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok a prispieva ku kritickému mysleniu žiakov. Súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu. Centrálnou kategóriou vzdelávacej oblasti je rozvíjanie, korigovanie a kultivovanie historického vedomia žiakov z potrieb prítomnosti, k čomu prispievajú všetky tri vyučovacie predmety, ktoré ju vytvárajú. Aj preto kľúčovú úlohu zohrávajú medzipredmetové vzťahy, ktoré treba kontinuálne metodicky aplikovať v podobe prierezových modelov vo výučbe jednotlivých predmetov.

4.1.2.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zároveň podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život, pre vytváranie harmonických a stabilných vzťahov v rôznych sociálnych skupinách – v rodine, na pracovisku, v spoločnosti.

Obsah vzdelávacej oblasti sa realizuje v povinne voliteľných učebných predmetoch etická výchova a náboženská výchova/náboženstvo.

Predmet **etická výchova** sa v prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Zvlášť dôležité je rozvíjať sebaúctu a úctu k iným, interpersonálne sociálne zručnosti a zvyšovať odolnosť žiakov voči negatívnym sociálno- patologickým či amorálnym vplyvom.

Základným cieľom predmetu **náboženská výchova** je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

4.1.2.6 Človek a svet práce

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa návrhy širokého spektra pracovných činností a technológií, ktorými sú žiaci vedení k získaniu psychomotorických zručností a poznatkov z rôznych oblastí reálneho života a sveta práce.

Predmet **technika** je zameraný na zložitejšie pracovné činnosti a technológie, na samostatnú a tímovú prácu žiakov. Žiaci sú vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach. Spoznávajú trh práce aj z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. Prichádzajú do priameho kontaktu s technikou v jej rozmanitých podobách a v širších súvislostiach. Predmet poskytuje žiakom priestor a príležitosť na primeraný rozvoj ich tvorivého technického myslenia.

Obsah je zameraný na budovanie vzťahu žiakov k technike, k jej bezpečnému používaniu a k bezpečnej práci s technikou. Žiaci spoznávajú reálne podmienky trhu práce, moderné stroje a zariadenia, funkciu základných bytových inštalácií. Sú vedení ku konštruovaniu a zhotovovaniu primeraných výrobkov a k poznaniu základných technických materiálov a technológií. Podľa svojich podmienok (materiálno-technických a personálno-odborných) škola môže v predmete technika vyučovať tematický celok ekonomika domácnosti, ktorý obsahuje témy: plánovanie a vedenie domácnosti, svet práce, domáce práce a údržba domácnosti, ručné práce, rodinná príprava, pestovateľské práce a chovateľstvo.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce tak vhodne dopĺňa sústavu vzdelávacích oblastí o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v reálnom živote a v spoločnosti.

4.1.2.7 Umenie a kultúra

Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom predmetov výtvarná výchova a hudobná výchova. Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vybraných médií vizuálneho, dramatického, hudobného umenia a písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa a krajiny, čím sa rozvíja vedomie kultúrnej identity. Formujú sa multikulturálne a komunikačné kompetencie. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít sú pre žiakov vytvorené príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor na jeho sebarealizáciu. V tvorivých, umeleckých alebo hudobných činnostiach majú žiaci možnosť vyjadrovať svoje predstavy, a to vyjadrovacími formami (jazykom) jednotlivých umení.

Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s vyjadrovacími prostriedkami vizuálnych umení. V tvorivom procese dochádza ku kvalitatívnej zmene, detskú spontánnosť postupne nahrádza dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť spojená s pribúdaním vedomej operatívnej a názorovej samostatnosti.

Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

4.2.1.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Oblasť sa zameriava na základné informácie, súvisiace so zdravým spôsobom života a pohybovou aktivitou. Realizuje sa učebným predmetom **telesná a športová výchova**, ktorej najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Telesná a športová výchova spája vedomosti, návyky a zručnosti spojené so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou aktivitou využiteľnými nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Žiaci si vytvoria predstavu o význame pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní aktívneho zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Pri realizovaní obsahu telesnej a športovej výchovy je dôležité rešpektovať individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní cvičení, ako aj pri hodnotení žiakov. Významnou súčasťou je motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri akceptovaní ich vlastných predpokladov.

Každoročne organizujeme lyžiarsky výcvik pre žiakov nižšieho stredného vzdelávania. V školskom roku 2023/2024 organizujeme lyžiarsky výcvik pre žiakov 8. ročníka.

4.2. Prierezové témy

Rýchlo sa meniaci realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov⁵ alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (dostupných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami.

4.2.1. Prierezové témy- primárne vzdelávanie

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova,**

Multikultúrna výchova, Regionálna výchova a ľudová kultúra, Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke a Ochrana života a zdravia.

4.2.1.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Osobnostný a sociálny rozvoj sa ako prierezová téma na 1. stupni prelína predmetmi: slovenský jazyk a literatúra, matematika, anglický jazyk, vlastiveda, prírodoveda, prvouka, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, pracovné vyučovanie, informatika.

Prierezová tematika sa realizuje prostredníctvom uvedených aktivít:

- pohybové hry, didaktické hry,
- zdravý životný štýl, psychohygiena,
- vianočné besiedky,
- zbierka „Deň narcisov“, „Biela pastelka“, „Modrý gombík“,
- besedy k prevencii sociálno-patologických javov – šikanovanie, agresivita,
- dotazníky, diskusie na sociálnu klímu v triede,

- aktivity Európskeho dňa jazykov,
- „Starší učia mladších“,
- súťaž „Spelling Bee“, „English Star“,
- súťaž „Hviezdoslavov Kubín“, „Šaliansky Matko“, „Dobšinského Košice“, „Slovo bez hraníc“.
- „Miniakadémia“ v prednese prózy a poézie.

4.2.1.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na 1. stupni je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu sa ako prierezová téma na 1. stupni prelína predmetmi: slovenský jazyk a literatúra, matematika, anglický jazyk, vlastiveda, prírodoveda, prvouka, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, informatika.

Prierezová tematika sa realizuje prostredníctvom uvedených aktivít:

- tvorba projektov s témou rodiny,
- rodinné popoludnie,
- akadémia ku „Dňu matiek“, „Dňu otcov“,
- vianočné posedenia, vianočné trhy,
- tvorivé dielne (deti - rodičia),
- diskusia, beseda na témy rovnoprávnosť, priateľstvo, budovanie medziľudských vzťahov,
- projekty – rodostrom,
- mesiac úcty k starším.

4.2.1.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim zvieratám a pod.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma na 1. stupni prelína predmetmi:

slovenský jazyk a literatúra, matematika, anglický jazyk, vlastiveda, prírodoveda, prvouka, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, pracovné vyučovanie, informatika.

Prierezová tematika sa realizuje prostredníctvom uvedených aktivít:

- zber papiera, plastových vrchnákov, zubných kefiek Curaprox,
- didaktické hry,
- týždeň globálneho vzdelávania,
- tvorba enviro projektov, plagátov, prezentácií, využívanie edukačných serverov s tematikou ENV,
- triedenie odpadu,
- čistenie okolia školy, lesoparku,
- starostlivosť o kvety na chodbách a v triedach,
- výroba a osadenie krmidiel,
- finančná zbierka na adopciu zvieratka v ZOO Kavečany,
- realizácia ŠvP,
- výtvarné a priestorové spracovanie odpadového materiálu,
- návštevy divadelných, filmových predstavení, výchovných koncertov so zameraním na ENV,

- šetrenie vodou a elektrickou energiou.

4.2.1.3 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Hlavným cieľom **Mediálnej výchovy** je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na 1. stupni je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Mediálna výchova sa ako prierezová téma na 1. stupni prelína predmetmi:

slovenský jazyk a literatúra, vlastiveda, prírodoveda, prvouka, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, informatika

Prierezová tematika sa realizuje prostredníctvom uvedených aktivít:

- práca s internetom,
- rozhovory o nástrahách práce s internetom, projekty,
- využívanie webových stránok – ovce.sk, zodpovedne.sk, bezpečnenainternete.sk, edeti.sk,
- médiá a ich dopad na človeka – projekty, rozhovory, kvízy,
- práca s filmovým a obrazovým materiálom z internetu, práca s časopisom, knihou,
- prevencia kyberšikanovania – výchovný koncert, rozhlasová relácia, vzdelávacie programy,
- návšteva divadelného predstavenia v ANJ,
- návšteva kina, operetného predstavenia,
- vedomostná súťaž „Všetkovedko“ (demotesty).

4.1.2.4 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym

kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii **Multikultúrnej výchovy** sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich a akceptovať, ako aj rešpektovať ľudské práva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Multikultúrna výchova sa ako prierezová téma na 1. stupni prelína predmetmi:

slovenský jazyk a literatúra, matematika, anglický jazyk, vlastiveda, prírodoveda, prvouka, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, informatika.

Prierezová tematika sa realizuje prostredníctvom uvedených aktivít:

- rozhlasové relácie a rozhovory pri príležitosti dňa: „Boj proti neznášanlivosti a rasizmu“,
- projektové práce, dotazníky a kvízy na tému medziľudských vzťahov,
- Medzinárodný deň detí,
- Svetový deň výživy – ochutnávka zahraničnej kuchyne,
- tvorba projektov, plagátov na spoznávanie iných krajín, práca s mapou,
- „Halloween“- oslava sviatku,
- návšteva divadelného predstavenia v ANJ,
- realizácia súťaží „English Star“, „Spelling Bee“,
- Medzinárodný maratón mieru – účasť žiakov.

4.1.2.5 Regionálna výchova a ľudová kultúra

Prierezová téma **Regionálna výchova a ľudová kultúra** úzko súvisí s prierezovou témou **Multikultúrna výchova**, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy, alebo sa môže realizovať prostredníctvom voliteľného vyučovacieho predmetu⁷. Vhodnými formami sú tiež projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Vlastná realizácia prierezovej

témy si vyžaduje zmeny aj v procesuálnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Regionálna výchova a ľudová kultúra sa ako prierezová téma na 1. stupni prelína predmetmi: slovenský jazyk a literatúra, matematika, vlastiveda, prírodoveda, prvouka, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, informatika.

Prierezová tematika sa realizuje prostredníctvom uvedených aktivít:

- tvorba projektov, prezentácií o historických, kultúrnych a tradičných hodnotách svojho regiónu,
- návšteva knižníc – poznávanie ľudových povestí a rozprávok,
- návšteva regionálnych múzeí a galérií,
- realizácia a prezentácia ľudových piesní, tancov, hier, zvykov – vianočná besiedka, „Deň matiek“,
- celoslovenská súťaž „Slávik Slovenska“,
- kalendárne zvykoslovie, príslovia, porekadlá,
- ľudový ornament, výšivka, vzor ako výtvarná predloha.

4.1.2.6 Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Zámerom **Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke** je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Dopravná výchova sa ako prierezová téma na 1. stupni prelína predmetmi:

slovenský jazyk a literatúra, matematika, anglický jazyk, vlastiveda , prírodoveda, prvouka, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, pracovné vyučovanie, informatika.

Prierezová tematika sa realizuje prostredníctvom uvedených aktivít:

- teoretické vyučovanie a praktický výcvik na Dopravnom ihrisku v Košiciach,
- didaktické hry,
- besedami s príslušníkmi PZ SR, ktoré sú zamerané na bezpečnosť v cestnej premávke s poukázaním na riziká pri nedodržiavaní pravidiel pre deti,
- ukážkami poskytovania prvej pomoci pri dopravnej nehode za účasti študentov zdravotných škôl, resp. v spolupráci so Slovenským Červeným krížom,
- výtvarné spracovanie dopravných tém (dopr. značky, prostriedky, cesta do školy, dodržiavanie dopr. predpisov..),
- tvorba projektov, prezentácií,
- týždeň globálneho vzdelávania.

4.1.2.7 Ochrana života a zdravia

Zámerom prierezovej témy **Ochrana života a zdravia** je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách. Na 1. stupni sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – **didaktických hier**. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku 1. stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Ochrana života a zdravia sa ako prierezová téma na 1. stupni prelína predmetmi:

slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, vlastiveda , prírodoveda, prvouka, etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, informatika.

Prierezová tematika sa realizuje prostredníctvom uvedených aktivít:

- výstavy a rozhlasové relácie „Svetový deň výživy“, „Svetový deň boja proti AIDS“,
- didaktické hry realizované jedenkrát ročne v trvaní štyroch hodín s obsahom – riešenie mimoriadnych situácií, zdravotná príprava, pohyb a pobyt v prírode,
- diskusia, beseda so zubným lekárom,
- projekty – staráme sa o svoje zdravie, prevencia proti chorobám.

4.2.2. Prierezové témy- nižšie stredné vzdelanie

V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia.**

4.2.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** sa prelína celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmyšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy, dobrým vzťahom medzi žiakmi a medzi učiteľmi a žiakmi.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Súčasť učebných osnov predmetov na 2.stupni: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, matematika, informatika, geografia, fyzika, chémia, tvorba životného prostredia, biológia, občianska náuka, dejepis, regionálna výchova, náboženská výchova, etická výchova, technika, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- besedy s odborníkom s CPP,
- rozhovory a diskusie, workshopy ,
- projekty,
- multimediálna prezentácie,
- didaktické hry a aktivity,
- alternatívne vyučovacie hodiny,
- súťaže,
- dramatizácia,
- pantomíma,
- rolová hra,
- práca s učebnicou,
- práca so zbierkou úloh,
- práca so slovníkmi a jazykovými príručkami,
- reproduktívna metóda,
- účasť na matematických súťažiach, rozcvičkách,
- športové hry, atletika, gymnastika,
- lyžiarsky výcvik,
- výchova k štýlu obliekania sa,
- spolupráca v kolektíve,
- monológ, dialóg,
- práca so slovníkmi a jazykovými príručkami,
- didaktické hry,
- brainstorming,
- akrostich,
- metóda otázok a odpovedí,
- triednické aktivity.

4.2.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov je príprava na zodpovedné partnerské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii témy je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
- osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Súčasť učebných osnov predmetov na 2.stupni: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, dejepis, matematika, informatika, geografia, fyzika, chémia, tvorba životného prostredia, biológia, občianska náuka, regionálna výchova, náboženská výchova, etická výchova, občianska náuka, technika, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova.

Spôsob realizácie prierezovej témy :

- besedy s odborníkom – pediater, policajt,
- multimediálne spracovanie danej témy – prezentácia, video,
- výtvarné spracovanie danej témy,
- rozhovor, beseda v triede, na triednickej hodine,
- využívanie edukačných serverov s tematikou VMR
- tvorba rodinného rozpočtu,
- príprava programu ku Dňu Matiek,
- vytvorenie darčeka k nejakej príležitosti,
- písomné metódy, tvorivé písanie.

4.2.2.3 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vede žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia, kde sú prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;

- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Súčasť učebných osnov predmetov na 2.stupni: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, matematika, informatika, geografia, fyzika, chémia, tvorba životného prostredia, biológia, občianska náuka, dejepis, regionálna výchova, náboženská výchova, etická výchova, technika, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- v diskusiách, rozhovoroch, projektových prácach žiakov o globálnych ekologických problémoch vlastnej krajiny, regiónu, ale aj celého sveta,
- beseda s odborníkmi – poľovníci, včelári, lesoochránári,
- beseda so žiakmi,
- účelové cvičenia,
- projektové spracovanie témy,
- vychádzka,
- exkurzia – prírodovedné múzeum, arborétum,
- výlet s tematikou objavovania rozmanitosti a krás prírody,
- lyžiarsky výcvik,
- multimediálne spracovanie environmentálnej témy – vytvorenie prezentácie,
- výtvarné a priestorové spracovanie s využitím odpadového materiálu,
- výroba herbára – informatika,
- recyklácia elektrospotrebičov, mobilov, výpočtovej techniky,
- didaktické hry a hravé environmentálne aktivity ,
- riešenie slovných úloh z matematiky s danou tematikou v rámci voliteľných hodín,
- vyučovanie v prírode – v parku, v areáli školy,
- využívanie edukačných serverov s tematikou ENV,
- environmentálny audit školy,
- monitoring a hodnotenie,
- pro - environmentálna výučba,
- informovanie a spolupráca.

4.2.2.4 Mediálna výchova

Médiá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí a mladých ľudí. Médiá sú integrálnou súčasťou každodenného života žiakov, pričom výrazne ovplyvňujú ich správanie, utváranie hodnôt a životný štýl. Hlavným cieľom prierezovej témy **Mediálna výchova** je rozvoj (postupné zvyšovanie úrovne) mediálnej gramotnosti žiakov – schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov

a zmysluplne využívať médiá. Na 2. stupni základnej školy je dôležité, aby sa žiaci na veku primeranej úrovni postupne dokázali orientovať v mediálnom svete a osvojili si stratégie bezpečného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií. Dôraz sa kladie na rozvíjanie kritického myslenia; vhodnou metódou je spoločné skúmanie, analyzovanie a samostatné premýšľanie, pričom sa vychádza z konkrétnej reality žiakov v triede.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozítiva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Súčasť učebných osnov predmetov na 2.stupni: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, matematika, informatika, geografia, fyzika, chémia, tvorba životného prostredia, biológia, občianska náuka, dejepis, regionálna výchova, náboženská výchova, etická výchova, technika, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- akcia školy – Noc v škole
- beseda s mediálne známou osobou,
- rozhovor, diskusia,
- návšteva divadla, kina,
- vytvorenie multimedialnej prezentácie,
- vytváranie článkov do školského časopisu
- výtvarné spracovanie – plagát,
- tvorba videa.
- videofilmy historických osobností
- tvorivé písanie – článok v školskom časopise,
- článok na webovej stránke školy resp. školský časopis,
- návrh na využitie reklamy,
- vytvorenie loga firmy,
- navrhovanie vlastného výrobku pomocou grafických programov,
- zasielanie sms správ, vizitiek, emailov.

4.2.2.5 Multikultúrna výchova

S aktuálnou realitou celosvetovej globálnej spoločnosti a s multikultúrnym charakterom

slovenskej spoločnosti sa spájajú riziká predsudkov a stereotypov, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu či xenofóbie. Žiaci sú každodenne vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a dostávajú sa do kontaktu s príslušníkmi rôznych kultúr. Prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií sa žiaci naučia rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a s ich príslušníkmi dokážu konštruktívne komunikovať a spolupracovať. Pri realizácii tejto témy sa odporúča využívať také didaktické postupy a metódy, ktoré neučia stierať medzikultúrne rozdiely, ale pochopiť ich, akceptovať ich a tiež rešpektovať ľudské práva.

S prierezovou témou **Multikultúrna výchova** úzko súvisí **regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra**, ktorá sa vo svojom obsahu ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie tradícií je základom kultúrnej identity. Spoznávaním svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva sa prispieva u žiakov k formovaniu ich historického vedomia. Vhodnými formami na uplatnenie týchto tém sú projekty, exkurzie, tematické vychádzky v regióne a pod. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa môže realizovať ako súčasť učebných predmetov – výtvarná výchova, hudobná výchova a etická výchova, dejepis a geografia alebo prostredníctvom voliteľných predmetov, ako napr. regionálna výchova, regionálny dejepis a podobne.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Súčasť učebných osnov predmetov na 2.stupni: slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, matematika, informatika, geografia, fyzika, chémia, tvorba životného prostredia, biológia, občianska náuka, dejepis, regionálna výchova, náboženská výchova, etická výchova, technika, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova.

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- besedy s odborníkom,
- rozhovory na triednických hodinách,
- projektové spracovanie,
- multimediálne prezentácie,
- výtvarné spracovanie témy,
- brainstorming,
- článok na webovej stránke školy resp. školský časopis
- plánovanie profesie a možnosti potrebného vzdelávania sa i v zahraničí
- prezentácii jednotlivých oblastí, štátov(kultúra národa, jedlo, hudba, zvyky...),
- práca so zahraničnými stránkami na Internete,

- oboznamovanie sa s históriou matematiky, objavmi,
- ilustrácia rozprávky,
- kreslenie hudby,
- prezentácia štátov.

4.2.2.6 Ochrana života a zdravia

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia** sa na druhom stupni realizuje v rámci vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, biológia, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – účelových cvičení. **Účelové cvičenia** sa realizujú 2 razy do roka v trvaní 5 hodín, spravidla na jeseň a jar.

Zámerom tejto prierezovej témy je nasmerovať žiakov k ochrane svojho zdravia a života a tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. **Ochrana života a zdravia /OŽZ/** integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídaných situáciách.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

Súčasť učebných osnov predmetov na 2.stupni: biológia, fyzika, technika, tvorba životného prostredia, telesná a športová výchova, geografia, chémia.

Praktickú časť tvoria účelové cvičenia.

Témy OŽZ:

1. Riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana .
2. Zdravotná príprava .
3. Pohyb a pobyt v prírode .

Realizujeme aj vzdelávanie žiakov s tematikou:

Dopravnej výchovy a Výchovy k bezpečnému správaniu.

Cieľová skupina:

5. -9. ročník

Spôsob realizácie:

Realizujeme v prírode 2 krát do roka po 5 hodín spravidla na jeseň a jar. Pred realizáciou **praktickej časti** OŽZ vykonáme deň prípravy **z teoretickej časti** OŽZ, učiva v rozsahu 5 hodín v triedach, podľa náročnosti obsahu a organizácie plánovanej praktickej časti OŽZ.

5. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie obsahujú súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a schopností, ktoré majú žiaci získať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania.

Na ich základe škola vo svojom školskom vzdelávacom programe vypracovala učebné osnovy, ktoré vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu školy.

Rozdelenie štandardov do ročníkov v štátnom vzdelávacom programe má charakter odporúčania, škola si ich do ročníkov rozdelila tak, aby ich rozsah odpovedal časovej dotácii podľa učebného plánu školy.

Škola pri tvorbe učebných osnov dodržiava zásadu veku primeranosti a zásadu logickej nadväznosti obsahu vzdelávania. Učebnými osnovami povinného vyučovacieho predmetu, ktorého časová dotácia sa v učebnom pláne nezvyšuje alebo sa zvyšuje bez rozšírenia obsahu, môžu byť vzdelávacie štandardy.

Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania. Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedenie pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

6. Rámcové učebné plány

Rámcový učebný plán (ďalej aj „RUP“) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín, ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledujúcimi spôsobmi: navýši hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP alebo vytvorí nový vyučovací predmet, kurz a pod., ktorému prideli časovú dotáciu. Poznámky k RUP sú pre školu záväzné, škola si však môže v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých učebných predmetov.

6.1 Školský učebný plán /ŠUP/ 2023/2024

Školský učebný plán												
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spo lu	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a prvý cudzí jazyk	9	8+1	7+1	7+1	5	5	4+1	5	5+1	60	
	prvý cudzí jazyk	2	2	3	3	3	3	3	3	3	25	
	druhý cudzí jazyk						2	2	2	2	8	
											93	
Človek a príroda	prvouka	1	2								3	
	prírodoveda			1	2						3	
	fyzika						2	1	2	1	6	
	chémia							2	2	1+1	6	
	biológia					2	1	2	1	1	7	
	tvorba životného prostredia					1					1	
											26	
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2						3	
	dejepis					1	1	1	1	2	6	
	geografia					2	1+1	1	1	1	7	
	občianska náuka						1	1	1	1	4	
	regionálna výchova					1					1	
											21	
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	
												9
Matematika a práca	matematika	4	4	4+1	4	4+1	4+1	4+1	4+1	5+1	43	
	informatika			1	1	1	1	1	1		6	
											49	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1						2	
	technika					1	1	1	1	1	5	
											7	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	2	2	1	1	1	1	1	1	1	11	
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1		8	
											19	
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18	
											18	
Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny		22	23	25	26	27	29	30	30	30	242	

Poznámky k školskému učebnému plánu:

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č.223/2022 o ZŠ a jej novelizáciou v zmysle Vyhlášky č. 344 MŠVVaŠ SR, účinné od 1. 9. 2023. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda je možné deliť žiakov podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok základnej školy, podľa charakteru činnosti žiakov a podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky bezpečnosti a ochrany práce; počet žiakov v jednej skupine sa môže zvýšiť najviac o troch žiakov.

2. Na vyučovanie predmetu **náboženská výchova alebo etická výchova** sa spájajú žiaci rôznych tried toho istého ročníka a vytvárajú sa skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, do skupín sa spájajú aj žiaci rozličných ročníkov. Je možné ponechať aj nižší počet žiakov na predmete NBV, respektíve ETV z dôvodu medziročného presunu žiakov, ak to organizačné možnosti dovoľia. Vybraný predmet žiak navštevuje bez zmeny počas celého šk. roka.

3. V primárnom vzdelávaní od 1. ročníka škola ako prvý cudzí jazyk vyučuje anglický jazyk.

4. Na nižšom strednom vzdelávaní sa ako prvý cudzí jazyk vyučuje od 5. ročníka anglický jazyk. Druhý cudzí jazyk sa vyučuje od 6.ročníka, žiak si vyberá z ponuky cudzích jazykov: nemecký jazyk, španielsky jazyk, ruský jazyk.

5. Na vyučovanie predmetu **cudzí jazyk** sa spájajú žiaci rôznych tried toho istého ročníka a vytvárajú sa skupiny podľa podmienok školy. Voliteľný 2. cudzí jazyk sa vyučuje v skupine, ktorá má minimálne 9 žiakov – pri vytváraní skupiny v 6. ročníku. Pri zlučovaní tried a pri odchode žiakov na inú školu, je možné pokračovať vo výučbe 2. cudzieho jazyka v skupine s nižším počtom žiakov (8 a menej žiakov).

6. Na vyučovanie predmetu **cudzí jazyk** možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny, ktoré sa naplňujú do počtu najviac 17 žiakov.

7. Na vyučovanie predmetu **informatika** možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny, ktoré sa naplňujú do počtu najviac 17 žiakov.

8. Na vyučovanie predmetu **technika** je možné vytvárať skupiny, ktoré sa naplňujú do počtu najviac 17 žiakov. Vo vyučovacom predmete technika sú zohľadnené personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy TC Technika a Ekonomika domácnosti.

9. Na vyučovanie predmetu chémia v 7.,8.,9.ročníku, vzhľadom na charakter predmetu, ktorý si vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov, sa trieda delí na skupiny.

10. Telesná a športová výchova sa v 1. až 4. ročníku vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne.

V zmysle novelizácie Vyhlášky 223/2022/Vyhláška 344/2023/ je možné v predmete telesná a športová výchova vytvárať skupiny žiakov i z rôznych ročníkov rovnakého stupňa, pokiaľ nie je možné do skupiny spojiť žiakov po sebe nasledujúcich ročníkov.

Triedy na druhom stupni školy sa delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat toho istého ročníka. Najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, do skupín sa spájajú aj žiaci rozličných ročníkov.

11. Všetky vyučovacie hodiny trvajú 45 minút.

12. Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch a predmetoch určuje učebný plán školského vzdelávacieho programu.

13. V prvom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v druhom ročníku v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom a vo štvrtom ročníku v jednom slede najviac dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín.

14. V piatom ročníku až deviatom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín. Žiaci piateho ročníka a šiesteho ročníka môžu mať v jednom dni v týždni najviac sedem vyučovacích hodín, žiaci siedmeho ročníka až deviateho ročníka môžu mať iba v jednom dni v týždni najviac osem vyučovacích hodín.

15. Voliteľné (disponibilné) hodiny škola použila na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:

a. vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;

b. vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe;

c. vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov.

d. špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

16. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.

17. V primárnom vzdelávaní sa podľa výberu žiaka a možností školy v predmete prvý cudzí jazyk vyučujú tieto cudzie jazyky: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk. Škola je povinná z rámca voliteľných hodín ponúknuť žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: anglický jazyk, francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov, najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne; a ak si žiak nevybral anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk, musí si ho v 7. – 9. ročníku vybrať ako druhý cudzí jazyk, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne, ktoré mu je škola povinná z rámca voliteľných hodín zabezpečiť.

18. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí majú vypracovaný IVP.

Využitie disponibilných hodín v ŠkVP:

1. ročník	2 hodiny – Anglický jazyk – nový predmet
2. ročník	2 hodiny – Anglický jazyk – nový predmet 1 hodina – Slovenský jazyk a literatúra
3. ročník	1 hodina – Slovenský jazyk a literatúra 1 hodina – Matematika

4.ročník	1 hodina – Slovenský jazyk a literatúra
5.ročník	1 hodina – Regionálna výchova – nový predmet 1 hodina – Tvorba životného prostredia – nový predmet 1 hodina – Matematika
6.ročník	2 hodiny – Druhý cudzí jazyk – nový predmet 1 hodina – Geografia 1 hodina – Matematika
7.ročník	2 hodiny – Druhý cudzí jazyk 1 hodina – Slovenský jazyk a literatúra 1 hodina – Matematika
8.ročník	2 hodiny – Druhý cudzí jazyk 1 hodina – Matematika
9.ročník	2 hodiny – Druhý cudzí jazyk 1 hodina – Chémia 1 hodina – Slovenský jazyk a literatúra 1 hodina – Matematika

6.2 Učebné osnovy

Učebné osnovy nových predmetov pre ISCED 1 a ISCED 2 sú vypracované samostatne a tvoria neoddeliteľnú časť tohto Školského vzdelávacieho programu.

Nové predmety:

1. ročník	2 hodiny – Anglický jazyk
2. ročník	2 hodiny – Anglický jazyk
5. ročník	1 hodina – Regionálna výchova 1 hodina – Tvorba životného prostredia
6.ročník	2 hodiny – Druhý cudzí jazyk

Učebné osnovy pre primárne vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť	Predmet	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a komunikácia	<p>1.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.</p> <p>2.ročník – Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Časová dotácia je navýšená o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá sa použije na zmenu kvality výkonu vo vybraných oblastiach. /osvojovanie a mechanizovanie návykov správneho písanie, zvládnutie základov pravopisnej a výslovnostnej normy, zdokonaľovanie</p>

		<p>techniky čítania a čítania s porozumením, rozvoj komunikačných zručností.</p> <p>3. ročník – Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Časová dotácia je navýšená o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá sa použije na zmenu kvality výkonu vo vybraných oblastiach. Osvojovanie si základných pravopisných pravidiel, zdokonaľovanie techniky čítania a čítania s porozumením, rozvoj komunikačných zručností/</p> <p>4.ročník - Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Časová dotácia je navýšená o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá sa použije na zmenu kvality výkonu vo vybraných oblastiach. /zautomatizovanie používania pravopisných pravidiel v písomnom prejave, zdokonaľovanie spôsobilosti vedieť ústne prezentovať výsledky svojej práce a samostatne tvoriť písomné texty, čítanie s porozumením a komplexné využívanie komunikačných zručností, rozširovanie poznatkov o jazykovom systéme, slovných druhoch./</p>
	Anglický jazyk	<p>1. a 2. ročník – Nový predmet – vlastné učebné osnovy.</p> <p>3. a 4. ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.</p>
Matematika a práca s informáciami	Matematika	<p>1., 2. a 4. ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.</p> <p>3. ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Časová dotácia je navýšená o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá sa použije na zmenu kvality výkonu vo vybraných oblastiach. /násobenie a delenie v obore násobilky, sčítanie prirodzených čísel v obore do 1000/ TPU v 3. ročníku je posilnené o 13 vyučovacích hodín .</p>
	Informatika	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
Človek a príroda	Prvouka	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
	Prírodoveda	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.

Človek a svet práce	Pracovné vyučovania	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
	Výtvarná výchova	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.

Učebné osnovy pre nižšie stredné vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť	Predmet	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a komunikácia	<p>5.,6.,8., ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.</p> <p>7.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá je využívaná v týchto tematických celkoch na precvičovanie a upevňovanie učiva: číslovky, spojky, vedľajší vetný člen – predmet, určovací sklad, detský hrdina v literatúre.</p> <p>9.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá bude venovaná upevňovaniu a precvičovaniu učiva v jednotlivých tematických celkoch. Podporné opatrenie vychádzajúce primárne z potreby prípravy žiakov na celoslovenské testovanie.</p>
	Anglický jazyk	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
	Druhý cudzí jazyk	<p>6. ročník - Nový predmet – vlastné učebné osnovy</p> <p>7.,8.,9. ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.</p>
Matematika a práca s informáciami	Matematika	<p>5.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá bude venovaná upevňovaniu a precvičovaniu učiva v jednotlivých tematických celkoch.</p> <p>6.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá bude venovaná upevňovaniu a precvičovaniu učiva v jednotlivých tematických celkoch.</p>

		<p>7.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá bude venovaná upevňovaniu a precvičovaniu učiva v jednotlivých tematických celkoch a rozšírenie učiva z tematického celku Rovnobežník.</p> <p>8.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá bude venovaná upevňovaniu a precvičovaniu učiva v jednotlivých tematických celkoch.</p> <p>9.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá bude venovaná upevňovaniu a precvičovaniu učiva v jednotlivých tematických celkoch. Podporné opatrenie vychádzajúce primárne z potreby prípravy žiakov na celoslovenské testovanie.</p>
	Informatika	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
Človek a príroda	Chémia	<p>7.,8. ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.</p> <p>9.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá bude venovaná upevňovaniu a precvičovaniu učiva v oblasti chemických výpočtov.</p>
	Biológia	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
	Fyzika	6.,7.,8.,9.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
	Tvorba životného prostredia	Nový predmet – vlastné učebné osnovy.
Človek a spoločnosť	Dejepis	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
	Geografia	<p>5.,7.,8. ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.</p> <p>6.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP. Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu, ktorá bude venovaná upevňovaniu a precvičovaniu učiva v jednotlivých tematických celkoch Afrika a Ázia – PL práca so zdrojmi.</p> <p>9.ročník Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.</p>

	Občianska náuka	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
	Regionálna výchova	Nový predmet – vlastné učebné osnovy.
Človek a hodnoty	Etická výchova / Náboženská výchova	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
Človek a svet práce	Technika	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
	Výtvarná výchova	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Učebné osnovy sú totožné s konsolidovaným vzdelávacím štandardom ŠVP.

6.3 Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov ZŠ:

Hodnotenie žiakov sa vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov vo vyučovacom predmete.

Po prerokovaní na pedagogickej rade a na návrh pedagogickej rady bolo schválené hodnotenie žiakov školy:

1. Priebežne počas školského roka :

sa vykonáva formou klasifikácie v ročníkoch 1.– 9./klasifikačnými stupňami/ **s výnimkou predmetov, ktoré nie sú hodnotené formou klasifikácie.**

2. Súhrnné hodnotenie žiakov na vysvedčení za I. a II. polrok školského roka:

1.– 9. ročník: klasifikácia známku vo všetkých predmetoch /klasifikačným stupňami/, s výnimkou predmetov, ktoré nie sú hodnotené formou klasifikácie.

Predmety nehodnotené formou klasifikácie klasifikačnými stupňami v RUP školy v školskom roku 2023/2024 sú :

- náboženská výchova
- etická výchova

Tieto predmety sa nehodnotia známkou, na vysvedčení a v katalógovom liste uvádzame :

aktívne absolvoval/absolvoval/neabsolvoval.

- **aktívne absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu aktívne zúčastňoval, (skratka aabs)
- **absolvoval**, ak sa žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu ospravedlnene nezúčastňoval alebo bol prítomný a zo závažných dôvodov nepracoval (skratka abs),
- **neabsolvoval**, ak žiak na vyučovaní vyučovacieho predmetu nepracoval alebo sa neospravedlnene vyučovania nezúčastňoval (skratka neabs).

Ak bol žiak oslobodený od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete v plnom rozsahu na vysvedčení a v katalógovom liste uvádzame: **oslobodený**.

Uvedené hodnotenie žiakov sa týka všetkých žiakov, ktorí boli v stave zapísaných žiakov školy k 4. 9. 2023. /vrátane 5 žiakov z UA/.

- **Hodnotenie „žiak – cudzinec“**

Novému žiakovi/cudzincovi školy, ktorý ešte nenavštevoval ZŠ na území SR v adaptačnom období / 1. rok vzdelávania, t. j. 2 hodnotiace obdobia/ škola umožní upraviť formu hodnotenia, ktorá sa uvedie do zápisnice z pedagogickej rady, aj s predpokladanou dĺžkou obdobia, počas ktorého bude tento žiak hodnotený inak ako ostatní žiaci príslušnej triedy v príslušnom vyučovacom predmete.

Škola bude v hodnotení týchto žiakov využívať a uplatňovať podporné opatrenia:

- a.** uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní, vrátane metód a foriem skúšania a hodnotenia;
- b.** podporu na osvojovanie si štátneho (slovenského) jazyka a podporu na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy, pokiaľ ním je iný ako slovenský jazyk,
- c.** využívanie kompenzačných a špeciálnych edukačných pomôcok;
- d.** identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík.

Podporný systém hodnotenia žiaka – cudzinca nastaví pedagogickí zamestnanci v spolupráci so školským podporným tímom alebo aj odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie.

Pri hodnotení žiakov/cudzincov využívame odporúčania Dodatku č. 13 /príloha č. 1, účinné od 1. 9. 2023.

V rámci hodnotenia žiakov vychádzame z:

- ✓ **Metodický pokyn č. 22/2011** na hodnotenie žiakov ZŠ v znení príkazu ministra č. 40/2021
- ✓ **Príloha č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011** – zásady hodnotenia žiaka so ZZ
- ✓ **Školský zákon 245/2008** – novela školského zákona
- ✓ **Dodatok č. 13**, ktorým sa mení a zosúladuje so znením školského zákona

a/ **ŠVP** – primárne vzdelávanie – 1. stupeň ZŠ schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod č. 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.

b/ **ŠVP**- nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň ZŠ schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod č. 2015 - 5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015.

c/ **RUP k ŠVP** pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny. Schváleného MŠVVaŠ SR dňa 24. 8. 2023 pod číslom 2023/10619:4-A2140 ako súčasť ŠVP pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny s účinnosťou **od 1. 9. 2023. /príloha č. 1/.**

7. Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobnosti a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so zdravotným znevýhodnením a žiaka s nadaním škola zabezpečí poskytnutie podporných opatrení podľa vyjadrenia pedagogického zamestnanca školy, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť v súlade s písomným vyjadrením riaditeľa školy, okrem prípadov, ak to vzhľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky v navrhovanom rozsahu preukázateľne nie je možné.

Všeobecné podporné opatrenia pre pedagógov pri práci so všetkými žiakmi ZŠ:

- Ak bol žiak hodnotený nedostatočný, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom.

- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov.
- Jasne vykomunikovať požiadavky na správanie a prácu žiaka.
- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede.
- Spolupráca so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka.
- Rešpektovať individuálne psychomotorické tempo žiaka, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť mu dostatočný čas na vypracovanie úloh
- Pred žiak predkladajte iba reálne ciele. Výkony žiaka hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým.
- Využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, žiak hodnotiť priebežne, vopred ho informovať, kedy bude skúšané.
- Neodporúča sa písať písomky ako bleskovky alebo päťminútovky.
- Pomôcť žiakovi prekonať prípadný neúspech, aby sa u neho neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohlo byť úspešné. Nikdy nezosmiešňovať žiak za jeho slabší alebo neúspešný výkon.
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie.
- Dať žiakovi príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňovať za drobné úspechy. Je veľmi dôležité, aby pedagóg žiaka nestrápanoval, neponižoval a nezosmiešňoval. Pre žiaka je primárne dôležité zachovať si sebaúctu.
- Pedagógovo porozumenie, pružnosť, trpezlivosť, jeho pomoc na individuálnej úrovni.
- Budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru.
- Pomôcť žiakom zaradiť sa do skupinových aktivít.

Podporné opatrenia pre pedagógov pri práci so žiakmi v riziku:

Ide najmä o žiakov z cudzojazyčného prostredia alebo ktorých prvým jazykom nie je slovenčina, žiaci s odloženou školskou dochádzkou, žiaci predčasne zaškolení, žiaci v diagnostickom procese s problémami v učení, žiaci v „hraničnom“ intelektovom pásme, žiaci s aktuálnymi osobnými problémami (rozvod, úmrtie v rodine, šikanovanie), žiaci so psychickými problémami krátkodobého a dlhodobého charakteru (sebapoškodzovanie, užívanie návykových látok ...), žiaci so zdravotnými problémami (napr. často chorí, zdravotne oslabení,) alebo iné.

1. Identifikovanie problémov žiaka v oblasti učenia, správania žiaka rodičom, učiteľom, školský podporný tím /ŠPT/.
2. Podporné opatrenia:

- návrhy na úpravu v školskom prostredí - intervencia triedneho učiteľa, učiteľa predmetu, školského psychológa, šk. špeciálneho pedagóga, podpora pedagogického asistenta (ak je možnosť)
 - návrhy na úpravu v domácom prostredí (navýšenie času na prípravu, pomoc a kontrola od rodiča pri vypracúvaní domácich úloh, zavedenie režimu a systému práce doma...) podľa odporúčaní ŠPT
 - tieto návrhy musia byť zaznamenané na tlačive,
 - učiteľ informuje o návrhoch rodiča a člena ŠPT a kópiu tlačiva odovzdá členovi ŠPT (tlačivo bude súčasťou prípadnej žiadosti o diagnostické vyšetrenie žiaka)
3. Delegovanie žiaka na diagnostické vyšetrenie – ak vyššie uvedené opatrenia sú nepostačujúce.
 4. Po absolvovaní vyšetrenia a prijatí správy z vyšetrenia nasleduje konzultácia s rodičom, konzílium s pedagogickými zamestnancami o záveroch z vyšetrenia a nastavenia ďalšej práce so žiakom.
 5. Práca ŠPT so žiakom.
 6. Hodnotenie žiaka na konci každého hodnotiaceho obdobia (na polroku a konci školského roka).
 7. Delegovanie žiaka na rediagnostické vyšetrenie podľa potreby.

Je v kompetencii učiteľa, ktoré odporúčania použije najlepšie po dohode s členom ŠPT. Tieto odporúčania musia byť zaznamenané. Škola poskytuje špecifickú podporu aj žiakom, ktorí podľa § 2 i) majú **špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby** (požiadavka určená diagnostikou v zariadeniach poradenstva a prevencie na poskytnutie podporného opatrenia vo výchove a vzdelávaní dieťaťa alebo žiakovi podľa písmen j) až p) a dieťaťa alebo žiakovi, ktorého zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, nadanie, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporného opatrenia):

- v podmienkach **všeobecnej podpory** s využitím všeobecných podporných mechanizmov školského vzdelávacieho programu, keď učitelia vytvárajú v triedach takú atmosféru spolupráce, slobody a zodpovednosti, podpory a diferencovaného prístupu v hodnotení a metódach, že žiak dokáže účinne napredovať bez ďalších úprav,
- v rámci vytvárania **Individuálneho vzdelávacieho programu** podľa § 7a) školského zákona, pričom sa realizuje úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti.
- spolupracuje s ďalšími subjektami a sieťuje sa s CPP, políciou, sociálnou kuratelou, lekármi a ďalšími organizáciami pre komplexnejšiu podporu všetkých detí.

Individuálny vzdelávací program dopĺňa a upravuje tento školský vzdelávací program a zahŕňa:

- a) vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie (zväčša na odporúčanie ŠPT a triedneho učiteľa) a stanovenie ŠVVP a následných odporúčaní úprav,
- b) vypracovanie formálneho dokumentu v súčinnosti s triednym učiteľom a súhlasom rodiča.

- c) Úzku spoluprácu a spoločné konziliárne stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede a člena ŠPT v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie.
- d) Žiak má možnosť využiť aj dodatočnú psychologickú, sociálno-pedagogickú i špeciálno-pedagogickú starostlivosť v priestoroch školy v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo.
- e) Zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov a i. počas vyučovania.
- f) Úpravy rozvrhu, čiastočné a dočasné oslobodenie od dochádzania do školy, úprava a zmena systému hodnotenia alebo nehodnotenie v predmetoch.

Podporné opatrenia a starostlivosť o žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami /ŠVVP/:

Škola poskytuje všetkým žiakom podporné opatrenia v rozsahu prevencie na podporu fyzického zdravia, duševného zdravia a prevencia výskytu rizikového správania a krízovej intervencie podľa § 145a ods. 1 t) a u). Prevencia a krízová intervencia sa poskytuje v súlade so štandardami odborných činností schválených a zverejnených MŠVVaŠ SR: <https://www.minedu.sk/standardy-odbornych-cinnosti-v-systeme-poradenstva-a-prevencie/>.

Škola vykonáva preventívne činnosti a krízovú intervenciu v úzkej spolupráci s CPP Zuzkin park 10. V súlade s § 2 ods. 12 vyhlášky o poradenských zariadeniach týmto poskytuje v tomto školskom vzdelávacom programe (ale aj osobitne na webovej stránke a informovaním na rodičovskom združení) tieto **preventívne programy a činnosti** v rozsahu:

- Rovesníci- dôverníci v prevencii šikanovania a kyberšikanovania
- Rovesnícki aktivisti v prevencii závislostí
- Zavádzanie ranných kruhov na 1. stupni
- Ako ostať duševne zdravý (program podpory duševného zdravia, zdravého životného štýlu a pozitívneho sebaovplyvňovania).
- Kybernetická bezpečnosť (prevencia rizík virtuálneho prostredia).
- Inovatívny program WOWW na skvalitnenie vyučovacieho procesu.
- Podpora sociálneho zdravia žiakov – social skills (budovanie triednej klímy, rozvoj sociálnych zručností, resiliencie, komunikácie, empatie, asertivity....)
- Facilitatívno- reflektívne učenie
- Meranie klímy triedy/ školy
- Mediácia konfliktov
- Nenásilná komunikácia
- Vzdelávanie učiteľov a odborných zamestnancov v téme krízovej intervencie a duševného zdravia
- Riešenie šikanovania v triedach
- Programy prevencie zameraných na budovanie sociálnej atmosféry

- Programy zamerané na kariérové poradenstvo,
- Dobré štarty pre žiakov piateho ročníka pri prechode na druhý stupeň

Škola poskytuje žiakom aj ďalšie podporné opatrenia:

- Sociálne začleňovanie nových žiakov,
- Podpora detí cudzincov,
- V spolupráci s CPP zabezpečuje pôsobenie pedagogického asistenta,
- Kurz vyučovacieho jazyka školy pre cudzincov,
- Miestnosť v škole určenej na oddych bez rušivých podnetov, podporu vnímania a nadobúdanie zručností spojených s využívaním kompenzačných pomôcok a špeciálnych edukačných pomôcok,
- Pedagogická diagnostika,
- Orientačná diagnostika,
- Doučovanie v prípade neprospievania aspoň z jedného predmetu alebo žiakov, ktorí boli nehodnotení z dôvodu dlhodobej neprítomnosti na vyučovaní.
- Intervencia zahŕňajúca súbor aktivít, ktoré sa obsahovo zameriavajú na nasledovné oblasti:
 - ✓ Rozvoj autonómie a sebaobsluhy
 - ✓ Rozvoj sociálno- komunikačných zručností a oblasť emócií
 - ✓ Rozvoj kognitívnych a exekutívnych funkcií
 - ✓ Rozvoj komunikačných schopností, jazyka a reči
 - ✓ Rozvoj zmyslového vnímania
 - ✓ Rozvoj pohybu
- Úpravy vo výchove a vzdelávaní podľa potrieb žiaka
- Pri výbere metód, foriem a prístupov je nevyhnutné zohľadniť množstvo faktorov, ako napríklad:
 - ✓ rešpektovať individuálne tempo
 - ✓ používať konkrétnosť a názornosť pri práci
 - ✓ štruktúrovať zreteľne učivo a vyučovací proces
 - ✓ využívať metódy malých krokov
 - ✓ používať primerané množstvo podnetov
 - ✓ zapojiť zmyslové vnímanie
 - ✓ zohľadňovať úroveň hrubej a jemnej motoriky
 - ✓ podporovať žiaka do takej miery, do akej je to potrebné
 - ✓ podporovať profesijnú prípravu spolupracovať so zákonnými zástupcami
 - ✓ využívať multidisciplinárnu podporu
 - ✓ zohľadňovať aktuálny psychický a zdravotný stav žiaka

Podporné opatrenia pre pedagógov pri práci so žiakmi so ŠVVP

- Ak bol žiak hodnotený ako nedostatočný, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom.
- Uprednostniť formu skúšania, pri ktorej žiak dosahuje optimálny výkon, overiť si tak pre žiaka vhodnejším spôsobom úroveň jeho nadobudnutých vedomostí. Zároveň prihliadať na oslabenia v konkrétnych oblastiach. Je potrebné dopriať žiakovi vždy dostatok času na premyslenie odpovede.
- Používať krátke, jasné inštrukcie, overiť si, či im žiak porozumel. Častejšie opakovať inštrukcie. viesť žiaka k tomu, aby sa prihlásil, keď niečomu nerozumie.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov.
- Zadávané úlohy je potrebné rozložiť na menšie časti, ktoré žiak postupne zvládne.
- Jasne vykomunikovať požiadavky na správanie a prácu žiaka.
- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede.
- Spolupráca so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka.
- Rešpektovať individuálne psychomotorické tempo žiaka, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť mu dostatočný čas na vypracovanie úloh, prípadne úlohy rozdeliť na časti. Nehodnotiť to, čo žiak nestihne vypracovať. Umožnite žiakovi zmenu pracovnej polohy, krátky odpočinok, relaxáciu.
- Pred žiaka predkladať iba reálne ciele. Výkony žiaka hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým.
- Využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, žiaka hodnotiť priebežne, vopred ho informovať, kedy bude skúšané.
- Neodporúča sa písať písomky ako bleskovky alebo päťminútovky.
- Pomôcť žiakovi prekonať prípadný neúspech, aby sa u neho neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohlo byť úspešné. Nikdy nezosmiešňovať žiaka za jeho slabší alebo neúspešný výkon.
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie.
- Dať žiakovi príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňovať za drobné úspechy. Je veľmi dôležité, aby pedagóg žiaka nestrápnal, neponižoval a nezosmiešňoval. Pre žiaka je primárne dôležité zachovať si sebaúctu.
- Pedagógovo porozumenie, pružnosť, trpezlivosť, jeho pomoc na individuálnej úrovni.
- Budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru.
- Pomôcť žiakom zaradiť sa do skupinových aktivít.

Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť v súlade s písomným vyjadrením riaditeľa školy, okrem prípadov, ak to vzhľadom na personálne, priestorové, materiálno-technické a finančné podmienky v navrhovanom rozsahu preukázateľne nie je možné.

7.1 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením

Škola vzdeláva žiakov so zdravotným znevýhodnením spolu s ostatnými žiakmi školy, vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a v spolupráci so školským podporným tímom.

Škola zabezpečí najmä:

- odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so zariadením poradenstva a prevencie alebo špeciálnou školou;
- v prípade potreby vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý obsahuje podporné opatrenia a upravuje jednotlivé časti školského vzdelávacieho programu podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka, najmä obsah, metódy, formy alebo spôsoby hodnotenia a spoluprácu so zákonným zástupcom a pedagogickými a/alebo odbornými zamestnancami;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Žiak so zdravotným znevýhodnením sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú žiakovi so zdravotným znevýhodnením, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Individuálny vzdelávací program žiaka so zdravotným znevýhodnením vypracováva na základe odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie a po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, a ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom ročníku aj po konzultácii s týmto žiakom, pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacích programov pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka.

- **Zdravotné postihnutie: narušená komunikačná schopnosť- NKS**
autizmus alebo ďalšie pervazívne vývinové poruchy- PVP
- **Vývinové poruchy: učenia- VPU: dysgrafia, dysortografia, dyslexia, dyskalkúlia**
správania
- **Poruchy aktivity a pozornosti**

Zdravotné postihnutie:

Narušená komunikačná schopnosť- NKS

- podporujeme všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu,
- povzbudzujeme žiaka a vytvárame príležitosť pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimulujeme rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- vedieme žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšujeme jeho sebadôveru,
- kladieme na žiaka primerané požiadavky a neoslobodzujeme ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiaka zvládnuť,
- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na nich,
- nové pojmy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultujeme so školským psychológom a so školským zariadením poradenstva a prevencie,
- pri práci so žiakom používame vhodné pomôcky,
- poskytujeme žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie si učiva,
- pri skúšaní uprednostňujeme formu, ktorú v aktuálnom čase, prípadne i pre konkrétny druh úlohy odporúča školské zariadenie poradenstva a prevencie,
- priebežne si overujeme porozumenie učivu, pri overovaní vedomostí porozumenie úlohe,
- otázky a úlohy zadávame tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne,
- pri hodnotení učebných výsledkov žiaka rešpektujeme druh a závažnosť narušenia komunikačnej schopnosti, ak má vplyv na úroveň a výsledky žiaka v príslušnom predmete,
- spôsob a možnosti hodnotenia a klasifikácie žiaka konzultujeme so školským psychológom a so školským zariadením poradenstva a prevencie,
- pri hodnotení žiaka posudzujeme úroveň vedomostí najmä v porovnaní s uplynulým obdobím, vzhľadom na vlastné predchádzajúce vedomosti žiaka.

Vývinové poruchy učenia- VPU

Dysgrafia

- dôležité je postupovať individuálnym tempom- spomalene,
- nepridávať dieťaťu ťažšie typy úloh, pokiaľ nemá osvojené učivo na nižšej úrovni,
- využívať multisenzoriálny prístup, tzn. pri učení sa usilujeme zapájať čo najviac zmyslov žiaka,
- dbať na správne držanie pera/ ceruzky a sedenie,
- nenútiť žiaka napísať za rovnaký čas rovnaké množstvo textu ako ostatné deti,
- pri písaní poznámok žiakovi dovoliť, aby si písal len hlavné body,
- neodporúča sa dopisovať doma, čo žiak nestihol v škole,
- pre hodnotenie úrovne grafického prejavu nám má slúžiť nielen opis, prepis, diktát, ale aj voľné písanie,
- neuprednostňovať kvantitu na úkor kvality,
- hodnotiť vypracované úlohy, tie, ktoré nestihne, nehodnotiť ako nesprávne,

- v písomných prácach hodnotiť vedomosti, obsahovú a nie formálnu stránku, chyby neopravovať,
- nedávať prepisovať zošity kvôli úprave, nehodnotiť úpravu zošitov známkou.

Dysortografia

- rešpektovať pomalé pracovné tempo, dôležitá je preferencia kvality pred kvantitou,
- využívať práce kratšieho rozsahu, ktoré zodpovedajú možnostiam žiaka,
- nedávať žiakovi dopisovať na domácu úlohu to, čo nestihol dopísať na hodine,
- nestresovať žiaka tým, že na neho ostatní spolužiaci musia čakať – prispôbiť rozsah úloh jeho pracovnému tempu,
- žiaka vopred informovať, čo sa od neho bude vyžadovať, z čoho bude hodnotený, nech nie jeho výkon negatívne ovplyvnený,
- viesť žiaka k tomu, aby sa prihlásil, keď niečomu nerozumie,
- učiteľ by mal overiť, či žiak rozumie zadaným inštrukciám, pokyny je potrebné často opakovať, inštrukcie podávať jasne a jednoducho,
- netlačiť na pohotovú odpoveď, nakoľko žiak s dysortografiou má problém s vybavovaním pojmov a s výberom adekvátnych výrazov,
- je vhodné využívať efektívne vyučovacie stratégie, v ktorých sa využíva vlastná aktivita žiaka; vyučovanie vedené aktívnou a zábavnou formou je podstatne efektívnejšie,
- dôležité je pravidelné opakovanie učiva,
- preferovať ústnu formu skúšania pred písomnou,
- pri ústnom skúšaní netlačiť na pohotovú odpoveď, pomáhať žiakovi otázkami,
- poskytnúť žiakovi dostatok času na vypracovanie úloh,
- nedávať žiakovi písať rozsiahle zápisy, inak sa chybovosť zvýši natoľko, že budú poznámky nepoužiteľné – dať žiakovi písať len časť textu, ostatné mu umožniť odkopírovať od spolužiaka, alebo mu poskytnúť vopred predtlačený text,
- kým ostatní píšú zadajte žiakovi samostatnú úlohu iného typu, ktorú zvládne vypracovať,
- nehodnotiť dodržiavanie gramatických pravidiel v písomných prácach,
- ak sú zápisy v zošitoch kvôli vysokej chybovosti nepoužiteľné, umožniť žiakovi, aby si odkopíroval zápis poznámok od druhého spolužiaka,
- umožniť žiakovi pracovať na PC – zapisovať poznámky, vypracovávať úlohy,
- časovo limitované úlohy väčšieho rozsahu sú nevhodné, pri písomnom skúšaní preferovať písomky menšieho rozsahu s možnosťou stručnej odpovede, prípadne formou testu (možnosti a,b,c,d),
- využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“,
- žiaka hodnotiť priebežne, vopred ho informovať, kedy bude skúšaný,
- umožniť žiakovi používať kompenzačné pomôcky,
- snažiť sa vytvoriť v triede ústretovú atmosféru, navodiť situácie, v ktorých bude žiak zažívať pozitívne emócie.

Dyslexia

- Brať do úvahy, že títo žiaci nemôžu stačiť tempu bežného čitateľa,
- zadávať žiakovi menej úloh z čítania, aby si dobre osvojil potrebnú učebnú látku,
- na domácu prípravu mu dávať len primeranú časť textu (jeden dlhší odsek alebo viac kratších),
- umožniť žiakovi alternatívny spôsob prípravy na vyučovanie, napr. v podobe referátu, textu napísaného na počítači,
- umožniť žiakovi čítať text, či knihu podľa vlastného výberu,
- pri osvojovaní vedomostí zo slovenského jazyka a literatúry postupovať po malých krokoch,
- jednoznačne žiaka informovať o tom, čo si má osvojiť do nasledujúcej hodiny,
- nechať žiakovi k dispozícii potrebné pomôcky (záložku, okienko na čítanie, tabuľku s abecedou),
- oceniť akúkoľvek čitateľskú aktivitu a povzbudzovať žiaka k čítaniu,
- tolerovať slabikovanie žiakov s dyslexiou, ktorí sú zaradení v starostlivosti nejakého odborného zariadenia a prechádzajú procesom nápravy v technike čítania a korekciou dyslexie. Viest' ich k správnej technike čítania, odbúravať tzv. „dvojité čítanie“ pomocou reedukačných techník (splývavé slabikovanie, čitateľské okienko),
- nevyvolávať žiaka k dlhému čítaniu nahlas pred celou triedou, ale nechať ho čítať len krátke jednoduchšie časti textu,
- pred vlastným čítaním vybrať z textu ťažké slová a precvičovať ich čítanie (niekedy je nutné nacvičiť aj výslovnosť), až potom nechať žiaka čítať celý text,
- naučiť žiaka a jeho rodičov rovnakou metódou postupovať pri domácej príprave,
- hravou formou naučiť žiaka rýchlo sa orientovať v texte a poznávať určité slová,
- netrestáme a nehrešíť žiaka, ktorý sa horšie orientuje v texte a „nevie, kde ostatní čítajú,“ keď je vyvolaný. V tichosti mu prstom ukázať, kde sa práve číta.
- Dbáť na dôsledné osvojenie techniky čítania od písmen, cez slabiky až po plynulé čítanie slov.

Dyskalkúlia

- naučiť žiaka pracovať s matematickými tabuľkami, prípadne s inými pomôckami,
- umožniť používanie kompenzačných pomôcok,
- využívať názorné pomôcky (číselný rad, názorné vyjadrenie zadania slovných úloh),
- pracovné postupy rozfázovať na jednotlivé čiastkové kroky,
- viesť žiaka k pochopeniu logického riešenia úlohy, vytvoriť jednoduchý systém riešení určitých druhov úloh, ktorý možno často opakovať, využívať algoritmizáciu učiva,
- učiteľ by mal žiakovi vždy presne vysvetliť, čo má robiť a čo sa od neho v danej chvíli očakáva,
- povzbudenie, tolerancia a prejavovaný záujem o žiaka a jeho problémy prispieva k nadobudnutiu sebadôvery a vedie k eliminovaniu edukačných ťažkostí žiaka,
- hodnotiť vždy len to, čo žiak stihol, nie to, čo nevypracoval,
- ponechať žiakovi dlhší čas na rozmyslenie odpovede,
- tolerantne hodnotiť úlohy časovo limitované, prípadne znížiť rozsah úloh tak, aby žiak stihol

zadané úlohy vypracovať svojím tempom,

- zväžiť, či uprednostníme písomnú, praktickú alebo ústnu formu odpovede,
- prihliadať aj na jeho vynaložené úsilie a svedomitosť,
- nehodnotiť chyby vzniknuté z nedokonalého prečítania textu, pomôcť pri vypracovaní zápisu matematickej úlohy (prečítať, poprípade, skontrolovať pochopenie zadania úlohy),
- pri slovných úlohách s využitím matematických operácií používať kalkulačku,
- porovnávať výkony žiaka vzhľadom na neho samého (zlepšenie, zhoršenie v porovnaní s uplynulým obdobím), neporovnávať výkony žiaka s výkonmi spolužiakov.

Vývinové poruchy správania

- pred vysvetľovaním učiva povedať základnú osnovu a vysvetliť nové, neznáme pojmy;
- v rámci vyučovacej hodiny zahrnúť viac rôznorodých aktivít, ktoré upútajú pozornosť žiaka, ale nebudú zbytočne rozptyľovať;
- vysvetľovanie nového učiva, ktoré si vyžaduje dlhšiu dobu, je vhodné rozdeliť na viac relatívne ucelených častí, vyhnúť sa dlhšiemu monotónnemu monológovi;
- uisťovať sa, či žiak sleduje výklad učiteľa, udržiavať s ním zrakový kontakt;
- keď je nepokojný, podísť k nemu, dotknúť sa ho napr. na ramene, čím mu dáme najavo, že mu venujeme pozornosť;
- v prípade výraznejších prejavov vyrušovania a nesústredenia umožniť žiakovi na určitú dobu venovať sa inej činnosti podľa konzultácie s iným odborným zamestnancom (psychológ, liečebný pedagóg, špeciálny pedagóg), napr. kresleniu, hre s hračkou, stavebnicou a i., najlepšie v samostatnej lavici, alebo ho umiestniť do relaxačného kútika v triede - ak je vytvorený, prípadne požiadať o intervenciu liečebného pedagóga, špeciálneho pedagóga, školského psychológa priamo v triede alebo aj mimo triedy podľa potreby;
- upútať pozornosť žiaka jeho aktívnym vtiahnutím do procesu vyučovania poverením určitými úlohami, napr. rozdávaním pomôcok, písaním kľúčových slov na tabuľu,
- zotretím tabule, zozbieraním zošitov, testov, čo zároveň znamená striedanie psychických a fyzických aktivít a príležitosť na pohybové uvoľnenie;
- udržiavať jeho pozornosť napr. opýtaním sa na jeho názor z času na čas, položením otázky, aj takej, ktorá sa netýka práve preberaného učiva;
- požiadať ho, aby voľne zopakoval otázku, či zadanie úlohy, t. j. presvedčiť sa, či žiak pochopil zadanie ucelene, prípadne jeho podstatu alebo znenie otázky;
- čiastočne naznačiť odpoveď, keď sa žiak „zasekne“;
- udržiavať pozornosť žiaka pri skúšaní vyžadovaním stručných odpovedí od žiakov jedného za druhým;
- striedať činnosti vyžadujúce zvýšenú pozornosť s činnosťami, resp. úlohami, kedy žiak pracuje samostatne, prípadne s relaxačnými chvíľkami;
- verbálne vysvetľovanie dopĺňať názornými ilustráciami, používať rôzne názorné, audio

- a video pomôcky, ktoré upútajú žiakovú pozornosť;
- pri riešení niektorých úloh používať metódu skupinovej práce, kedy má žiak splniť konkrétnu čiastkovú úlohu v rámci pracovného tímu, pričom výsledky práce môžu vzájomne kontrolovať žiaci;
- využívať alternatívne formy preverovania vedomostí. Dať žiakovi možnosť odpovedať formou, ktorá je preňho výhodnejšia – ak má problémy s písomnou odpoveďou, nechať ho odpovedať ústne a naopak;
- stanoviť primerané krátkodobé čiastkové študijné ciele, ktoré je žiak schopný splniť v reálnom časovom termíne a trvať na ich dodržaní.
- v priebehu vyučovania sa odporúča špecifickými postupmi trénovať žiakovú pozornosť a sebaovládanie, napríklad: po zadaní úlohy alebo otázky učiteľ požiadajú žiaka, aby odpovedal až po 10 – 20 sekundách, počas ktorých si odpoveď rozmyslí a sústredí sa;
- učiteľ učí žiaka rozmyšľať „nahlas“, keď si pripravuje odpoveď, riešenie nejakého problému;
- v priebehu vyučovacej hodiny učiteľ určí krátky časový interval na intenzívnu samostatnú prácu, vyžadujúcu koncentrovanú pozornosť. Pri úspešnom zvládnutí úlohy je možné časový interval predlžovať;
- časté pozitívne hodnotenie úspechov žiaka, napr. iba úsmevom, pochvalou, pohladením, hviezdíčkou aj toho najmenšieho úspechu znamená významné posilnenie utvárania žiaducich modelov správania.

Poruchy aktivity a pozornosti

- taktný, tolerantný prístup k žiakovi;
- povzbudiť, pozitívne motivovať, chváliť žiaka aj za prejavenu snahu;
- poskytnúť dieťaťu viac porozumenia a podpory, snažiť sa vytvárať dôveru vo vzťah k žiakovi;
- pomôcť žiakovi prekonať prípadný neúspech, aby nevznikol u neho pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohol byť úspešný;
- na vyučovaní by mal sedieť s pokojnejším spolužiakom, najvýhodnejšia je jedna z prvých lavíc, aby v jeho zornom poli bolo čo najmenej podnetov, ktoré by ho rozptyľovali;
- žiakovi s ADHD, ADD viac vyhovuje učenie nárazového typu – v kratších časových intervaloch, častejšie striedanie úloh, precvičovanie a upevňovanie učiva;
- využívať telesný kontakt na upokojenie dieťaťa, pri písomných úlohách mať žiaka v dohľade, stáť bližšie pri jeho lavici, žiak sa tak skôr vyhne zbytočným chybám z nepozornosti a nedostatku sebakontroly;
- výkony žiaka hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnať s jeho predchádzajúcimi výkonmi, ide o princíp porovnávania – súťaženia žiaka so sebou samým;
- využiť spontánnu aktivitu žiaka;

- využiť záujem žiaka a rozvíjať jeho uplatnenie v mimoškolských aktivitách v rámci vyučovacej hodiny zahrnúť viac rôznorodých aktivít, ktoré upútajú pozornosť žiaka je nutné sa presvedčiť, či dieťa zadanej úlohy porozumelo;
- je nutné vymedzenie hraníc a dôslednosť pri určení pravidiel a výchovných prostriedkov (je žiaduce, aby dieťa dopredu vedelo, aké sankcie ho čakajú v prípade porušenia vopred dohodnutého pravidla)
- stanoviť krátkodobé ciele v správaní;
- zamerať sa na okamžité odmeny a následky;
- vyvarovať sa neustále negatívnemu prístupu: „prestaň, nesmieš...“, ale priamo povedať dieťaťu, čo má robiť;
- pokiaľ sa snaží svojim správaním upútať pozornosť, treba mu vysvetliť dôsledky jeho správania;
- pomôcť dieťaťu pri nadväzovaní kontaktov so spolužiakmi a zaradení sa do skupinových činností;
- dovoliť dieťaťu uchovať si tvár (dieťa vie, že by malo počúvať, a preto mu umožniť to urobiť po svojom, resp. vedome prehliadnúť gesto, zahundranie alebo mimiku...);
- pokiaľ je možné, nereagovať na každé neprimerané správanie, pochvalou posilniť žiaduce formy správania dieťaťa;
- pomôcť nájsť dieťaťu prostriedok, ktorým by mohlo momentálne redukovať svoje napätie, hnev, a to primeraným spôsobom (umožniť mu kresliť, modelovať z plastelíny...);
- upozorniť dieťa, že s ním nechceme bojovať, ukázať mu rešpekt a pomôcť mu nájsť spôsob, ako získať pocit dôležitosti, uznania primeraným spôsobom;
- upozorniť žiaka, že potrebujeme a veľmi by sme ocenili, keby s nami spolupracoval a nebojoval
- oddeliť správanie, ktoré sa nám nepáči od samotnej osoby dieťaťa – „Nepáči sa mi, keď robíš...“, nepoužívať vetu – „si zlý“;
- je potrebné zamerať sa na silné stránky dieťaťa;
- môžeme sa ho aj priamo spýtať, čo svojim nevhodným správaním sleduje, čo tým chcel povedať, a tiež, že ho akceptujeme a sme pripravení a ochotní mu pomôcť;
- žiaka s ADHD nemožno nútiť do úplného pokoja, je potrebné mu poskytnúť adekvátnu možnosť pohybového uvoľnenia;
- nevyhnutná je spolupráca rodiny a školy, učiteľ vedie rodičov k realistickému chápaniu problémov dieťaťa, ktoré nesúvisia s výchovnými nedostatkami v rodine a v škole, neposilňuje u rodičov zbytočnými výčitkami pocity viny;
- v dôsledku ADHD, ADD má žiak sťažené podmienky v bežnom živote, je nevyhnutné mať pochopenie pre jeho osobitosti (neschopnosť dlhodobejšej koncentrácie, zvýšenú unaviteľnosť, výkyvy v práci, v nálade, instabilitu...) a viesť ho k tomu, aby sa naučil úspešne

prekonávať svoje ťažkosti, nie je to len vec vôle žiaka, ale aj predovšetkým trpezlivosti a správneho výchovného pôsobenia jeho vychovávateľov.

7.2 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je umožniť im vzdelávať sa a rozvíjať v súlade s ich vývinovými charakteristikami (napr. akcelerovaný kognitívny vývin) a s prihliadnutím na možné vývinové špecifiká, súvisiace s ich nadaním (napr. asynchrónny vývin).

Nadaný žiak sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy, ktorý vychádza zo vzdelávacích programov zameraných na príslušné nadanie. Ak špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú nadanému žiakovi, aby sa vzdelával podľa školského vzdelávacieho programu školy, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý obsahuje podporné opatrenia na základe vyjadrenia pedagogického zamestnanca, odborného zamestnanca školy alebo zariadenia poradenstva a prevencie.

Individuálny vzdelávací program nadaného žiaka vypracováva po konzultácii so zákonným zástupcom žiaka, a ak ide o žiaka základnej školy najmenej v piatom ročníku aj po konzultácii s týmto žiakom, pedagogický zamestnanec poverený riaditeľom školy v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom školy, prípadne aj s ostatnými vyučujúcimi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu je možné vychádzať zo vzdelávacieho programu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. Je potrebné prihliadať primárne na individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby konkrétneho žiaka, vrátane potrieb vyplývajúcich zo zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je úlohou školy zabezpečiť žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania, na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov a na prípadné špecifické vývinové charakteristiky, súvisiace s nadaním (napr. asynchrónia, dysfunkčný perfekcionizmus, senzitivita);
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- v prípade potreby spolupracovať so psychológom, prípadne s iným odborným zamestnancom;
- v prípade umelecky nadaných žiakov spolupracovať s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobnosti a správania;
- dbať na komplexný rozvoj osobnosti nadaných žiakov;
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a uplatňovať diferencovaný prístup vo vyučovaní, vrátane postupov zameraných na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;

7.3 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je vytvorenie podnetného a podporného prostredia pre efektívne vzdelávanie, aby bol zabezpečený ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov zo SZP škola v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a v spolupráci so školským podporným tímom zabezpečí najmä:

- prispôsobenie metód a foriem vzdelávania podľa individuálneho prístupu tak, aby boli žiaci podporení a motivovaní sa efektívne vzdelávať;
- včasné riešenie ťažkostí vo vzdelávaní, využívanie podpory pedagogického asistenta a iné dostupné možnosti podpory pedagogických a odborných zamestnancov;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie, pôsobenie na trhu práce a praktický život;
- prípravu aktivít, v ktorých môžu žiaci prejavíť a uplatniť svoje záujmy, silné stránky a schopnosti;
- podmienky pre komplexný rozvoj osobnosti žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- v prípade odlišného materinského jazyka žiaka škola v obsahu a metódach vyučovania individuálne zohľadní mieru jeho znalosti vyučovacieho jazyka.

7.4 Špecifiká hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov so ŠVVP

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov je poskytnúť žiakovi a jeho zákonným zástupcom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Cieľom je zhodnotiť využívanie vedomostí pri rozvíjaní zručností a spôsobilostí. Pri hodnotení a klasifikácii vzdelávacích výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami sa riadime odporúčaniami odborných zamestnancov školského zariadenia poradenstva a prevencie, prípadne i iných odborníkov.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vychádzame z **Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy – § 55 ods. 4 Zákona č. 245/2008 Z.z. , príloha č. 2.**

Riadime sa týmito zásadami hodnotenia:

- nerozdeľovať žiakov na úspešných a neúspešných,
- neporovnávať výsledky žiakov s inými žiakmi,

- hodnotiť žiaka vo vzťahu k jeho predchádzajúcim výsledkom a k jeho schopnostiam,
- hodnotenie žiaka využívať ako pozitívny nástroj motivácie (hodnotiť predovšetkým čo zvládol a pomôcť v tom, v čom má nedostatky),
- zohľadňovať možný vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon,
- aspoň 2-krát do roka vyhodnotiť slovne úroveň vedomostí, zručností a spôsobilosti v predmetoch, ktoré sa neklasifikujú známku,
- slovne na pedagogickej rade zhodnotiť úroveň vedomostí, zručností a spôsobilosti žiaka a prospech opatrení, ktoré sa vzhľadom na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka vo výchovno-vzdelávacom procese žiaka prijali,
- pri hodnotení učebných výsledkov žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť znevýhodnenia, ktoré má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete,
- učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie,
- pri hodnotení žiaka s VPU učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

7.5 Školský podporný tím /ŠPT/

Na škole pracuje aj **školský podporný tím** (ďalej len „ŠPT“) zložený zo školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa, výchovného poradcu. Činnosť tohto tímu sa riadi § 131 školského zákona a § 21n. a § 84a) zákona 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch, procesnými, výkonovými a obsahovými štandardami i popísanými úrovňami podpory, predovšetkým však podporné úrovne 1. a 2. stupňa, ale aj metodickými usmerneniami VÚDPaPu (napr. ŠPT, 2022). Tento tím veľmi úzko spolupracuje a je metodicky usmerňovaný centrom poradenstva a prevencie (ďalej len „CPP“). V škole tím úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi, predmetovými učiteľmi, vedením školy, vychovávateľmi, rodičmi a žiakmi.

Členovia tímu majú príslušnú kvalifikáciu a špecializované vzdelávania určené na výkon svojich funkcií a poskytujú žiakom, rodičom a učiteľom rozličné podporné služby, riadia sa platnou legislatívou, pracovnou náplňou, školským vzdelávacím programom a metodickým usmerňovaním centra poradenstva a prevencie v našom okrese.

Pôsobenie týchto zamestnancov je plne v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania, so školským zákonom a najlepším záujmom dieťaťa. A hoci samotná činnosť tímu nepodlieha špeciálnemu súhlasu rodičov tak ako je to napríklad v rezorte zdravotníctva, predsa jeho činnosť je podporná, partnerská a otvorená s vysokým štandardom etiky a transparentnosti a informačnou povinnosťou vo vzťahu

k rodičom. Držíme sa zásady, že rodič je partner školy a je nielen informovaný, ale aj priamo zapojený do podpory dieťaťa.

Hlavnými oblasťami podpory sú v súlade s § 131 školského zákona prevencia, výchovné a kariérové poradenstvo, rozvoj inkluzívneho vzdelávania, orientačná diagnostika, intervencia a krízová intervencia, reedukácia a metodická podpora a poradenstvo pedagogickým zamestnancom, rodičom alebo žiakom. To môže zahŕňať preventívne programy a aktivity v triedach zamerané na zlepšenie klímy, mediáciu po konflikte alebo ťaživej situácii, podpora učiteľa počas vyučovania, depistáže pri zápisoch alebo v prvých ročníkoch, sociometrie, besedy, diskusie a vzdelávanie pre rodičov a zamestnancov, účasť na rodičovských združeníach a ďalšie. Práca a činnosť týchto zamestnancov je riadnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti a naplňania cieľov výchovy a vzdelávania.

Škola na podporu výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov podľa § 2 h) školského zákona poskytuje podporu všetkým žiakom a to tak, že zabezpečuje podmienky, organizáciu a realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu spôsobom, ktorý primerane zodpovedá potrebám telesného, psychického a sociálneho vývinu žiakov v úzkej spolupráci so ŠPT:

- a) poskytuje všetkým žiakom podporu na podpornej úrovni 1. stupňa, ako sú preventívne programy, ranné kruhy, pravidelné elektronické aj osobné konzultácie rodičov s učiteľmi, kariérové poradenstvo,
- b) zostavuje školský poriadok zameraný na spravodlivejšie a ľudskejšie formované pravidlá školského života v súčinnosti so žiakmi a radou školy,
- c) pravidelne sleduje a realizuje skríning dochádzky, prospechu a správania žiakov cez prístup ŠPT do internetovej žiackej knižky a triednej knihy, prinášanie systémových návrhov pre zlepšenie, špecifické sledovanie rizikových faktorov ako je adaptácia žiakov prvého ročníka ZŠ, prechod na druhý stupeň ZŠ, prestup alebo odchod žiaka, obdobie dospievania,
- d) umožňuje všetkým žiakom prístup k ŠPT a jeho službám, keď to v priebehu celej školskej dochádzky žiak alebo rodič potrebuje pre individuálnu podporu v kríze, životných ťažkostiach alebo na vlastný rozvoj svojho potenciálu,
- e) umožňuje prácu v škole a triedach aj zamestnancom CPP pri preventívnej činnosti, krízovej intervencii, skríningu i spolupráci na podpore detí a rodičov v úzkej súčinnosti so ŠPT,
- f) informuje rodičov, žiakov a zamestnancov cez webovú stránku školy, nástenky, internetovú žiacku knižku o ďalšej podpornej činnosti.

Škola zároveň poskytuje špecifickú podporu aj žiakom, ktorí podľa § 2 i) majú **špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby**, ktoré naplňajú formou školskej integrácie. Tá sa realizuje:

- v podmienkach **všeobecnej podpory** s využitím všeobecných podporných mechanizmov školského vzdelávacieho programu, keď učitelia vytvárajú v triedach takú atmosféru spolupráce, slobody a zodpovednosti, podpory a diferencovaného prístupu v hodnotení a metódach, že žiak dokáže účinne napredovať bez ďalších úprav,
- v rámci vytvárania **individuálneho vzdelávacieho programu** podľa § 7a) školského zákona, pričom sa realizuje *úpravou podmienok, obsahov, foriem, metód a prístupov vo výchove a*

vzdelávaní, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobnosti žiaka, aby dosiahol primeraný stupeň vzdelania a začlenenie do spoločnosti.

- spolupracuje s ďalšími subjektami a sieťuje sa s CPP, políciou, sociálnou kuratelou, lekármi a ďalšími organizáciami pre komplexnejšiu podporu všetkých detí.

Individuálny vzdelávací program dopĺňa a upravuje tento školský vzdelávací program a zahŕňa:

- a) vyšetrenie v centre poradenstva a prevencie (zväčša na odporúčanie ŠPT a triedneho učiteľa) a stanovenie ŠVVP a následných odporúčaní úprav,
- b) vypracovanie formálneho dokumentu v súčinnosti s triednym učiteľom a súhlasom rodiča.
- c) Úzku spoluprácu a spoločné konziliárne stretnutia podľa potreby rodiča, žiaka, učiteľa, prípadne asistenta, ak pôsobí v triede a člena ŠPT v prepojení na odporúčania centra poradenstva a prevencie.
- d) Žiak má možnosť využiť aj dodatočnú psychologickú, sociálno-pedagogickú i špeciálno-pedagogickú starostlivosť v priestoroch školy v pravidelných intervaloch alebo podľa dohody individuálne alebo skupinovo.
- e) Zabezpečenie alebo odporúčanie špeciálnych pomôcok, učebných textov a i. počas vyučovania.
- f) Úpravy rozvrhu, čiastočné a dočasné oslobodenie od dochádzania do školy, úprava a zmena systému hodnotenia alebo nehodnotenie v predmetoch.

V rámci projektu Podpora pomáhajúcich profesií 3 sme obsadili pozície inkluzívneho tímu: 5 pedagogických asistentov, 1 pozíciu školského psychológa a 1 pozíciu školského špeciálneho pedagóga.

8.Charakteristika odboru vzdelávania a jeho dĺžka

Primárne vzdelávanie poskytuje základy všeobecného vzdelania, osvojenie si elementárnej gramotnosti a kompetencií nevyhnutných pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s etickými hodnotami. Primárne vzdelávanie – prvý stupeň základnej školy tvorí 1. – 4. ročník základnej školy. Dĺžka trvania primárneho vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je štyri (4) roky.

Nižšie stredné vzdelávanie zabezpečuje rozvoj osobného potenciálu každého žiaka, jeho spôsobilostí, zručností a vedomostí potrebných v osobnom i občianskom živote a pre ďalšie vzdelávanie. Formuje a rozvíja charakter žiakov v súlade s etickými hodnotami. Nižšie stredné vzdelávanie – druhý stupeň základnej školy tvorí 5. – 9. ročník. Dĺžka trvania nižšieho stredného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je päť (5) rokov.

9. Forma výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa na 1. a 2. stupni základnej školy organizujeme dennou formou. Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečovaného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby
- v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov;
- v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy.

10. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v ZŠ Krosnianska 2, Košice je slovenský jazyk, v ktorom je vedená aj školská dokumentácia.

11. Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka – dieťaťa cudzinca (ďalej len „žiak – cudzinec“) a uplatňujú sa podporné opatrenia v rozsahu a intenzite, ktorá zodpovedá jeho potrebám.

Podporné opatrenia môžu byť zamerané na:

- a. uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní, vrátane metód a foriem skúšania a hodnotenia;
- b. podporu na osvojovanie si štátneho (slovenského) jazyka a podporu na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy, pokiaľ ním je iný ako slovenský jazyk;
- c. využívanie kompenzačných a špeciálnych edukačných pomôcok;
- d. identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík.

Úprava cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania sa môže realizovať formou rozloženia v rámci vzdelávacieho cyklu či stupňa vzdelania, tzn., že pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na úroveň doterajšieho vzdelania, ovládanie vyučovacieho jazyka a na ďalšie individuálne osobitosti žiakov – cudzincov.

Hodnotenie žiakov – cudzincov je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, tak ako aj u ostatných žiakov školy. Vo všeobecnosti u všetkých žiakov – cudzincov zaradených na základné vzdelávanie v adaptačnom období platí, že je potrebné zohľadňovať pri ich hodnotení nedostatočnú znalosť štátneho jazyka, resp. vyučovacieho jazyka, nakoľko sa jedná o závažnú súvislosť, ktorá ovplyvňuje ich výkon. Platí, že základná škola môže zohľadniť úroveň ovládania štátneho jazyka žiaka – cudzinca aj v ďalších rokoch jeho vzdelávania. Žiaka – cudzinca je žiadúce hodnotiť individuálne, prispôbiť hodnotenie špecifickým potrebám a rozvojovým možnostiam tohto žiaka.

Podporný systém hodnotenia žiaka – cudzinca nastavujú pedagogickí zamestnanci v spolupráci s odbornými zamestnancami alebo so školským podporným tímom, respektíve s odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie.

Počas adaptačného obdobia žiaka – cudzinca, v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka školy, sa odporúča pri priebežnom aj súhrnnom hodnotení využívať prevažne slovné hodnotenie, a to najmä u žiakov 1. stupňa základnej školy. U žiakov 2. stupňa základnej školy sa odporúča hodnotiť slovné, prípadne doplniť klasifikáciu slovným hodnotením (tzv. kombinované hodnotenie). Pokiaľ je to možné, pri hodnotení žiaka – cudzinca sa zohľadnia aj výsledky predchádzajúceho vzdelávania na škole v cudzine (dostupné v listinnej alebo digitálnej podobe).

Ak sa trieda, v ktorej je zaradený žiak – cudzinec hodnotí klasifikačnými stupňami, odporúča sa žiakovi minimálne počas adaptačného obdobia upraviť formu hodnotenia. Iná forma hodnotenia pre tohto žiaka – cudzinca, sa uvedie do zápisnice z pedagogickej rady aj s predpokladanou dĺžkou obdobia, počas ktorého bude tento žiak hodnotený inak ako ostatní žiaci príslušnej triedy v príslušnom vyučovacom predmete. Ostatným žiakom triedy je vhodné vysvetliť, prečo je žiak – cudzinec hodnotený inak.

Základné princípy hodnotenia:

- prihliadať na úroveň ovládania vyučovacieho jazyka žiakom – cudzincom,
- hodnotiť pokrok a osvojenie si vzdelávacieho obsahu,
- zohľadňovať pri hodnotení individuálnu situáciu.

Žiakom – cudzincom sa na odstránenie jazykových bariér poskytuje **jazyková podpora** na osvojenie si štátneho (slovenského) jazyka. Jazykovú podporu zabezpečuje škola v rozsahu podľa výsledkov jazykovej diagnostiky, aktuálne platných podmienok vzdelávania žiakov – cudzincov a podmienok školy. Jazykovú podporu môže poskytovať podľa rozhodnutia vedenia školy pedagogický zamestnanec školy, alebo škola sprostredkuje jazykový kurz zabezpečovaný externým poskytovateľom, ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí.

V prípade dištančnej formy sa odporúča žiakovi zabezpečiť materiálno-technickú asistenciu zo strany školy. Škola vytvára skupiny od 1 do 8 žiakov. Skupina môže byť z hľadiska prvého (materinského) jazyka žiakov a veku zmiešaná.

Na základe výsledkov jazykovej diagnostiky je žiak – cudzinec zaradený do jedného z troch variantov jazykovej podpory.

Žiak – cudzinec bez znalosti slovenského jazyka je vzdelávaný v rámci intenzívnej jazykovej podpory podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 1 s minimálnou časovou dotáciou 48 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 200 vyučovacích hodín.

Žiakovi – cudzincovi so základnou úrovňou ovládania slovenského jazyka (približne na úrovni A1 – A2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) sa poskytuje jazyková podpora podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 2 s minimálnou časovou dotáciou 64 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 150 vyučovacích hodín.

Žiakovi – cudzincovi s dostatočnou znalosťou slovenského jazyka (prahová úroveň, t. j. približne na úrovni B1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) je poskytovaná individuálna jazyková podpora podľa jeho potrieb a nárokov vzdelávania. V prípade nedostatočnej znalosti akademického jazyka je odporúčaná jazyková podpora s časovou dotáciou 100 vyučovacích hodín prispôbená individuálnym jazykovým potrebám žiaka. Podpora je poskytovaná súbežne aj v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu.

Žiakovi – cudzincovi s potrebou podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka v národnostných školách alebo národnostných triedach môže škola poskytnúť podporu cez rozšírené vzdelávanie v rámci povinného vyučovacieho predmetu, voliteľného vyučovacieho predmetu, kurzu či doučovania so zameraním na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy.

V prípade jazykového kurzu ho môže škola sprostredkovať aj cez externého poskytovateľa, ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí.

V prípade dištančnej formy sa odporúča žiakovi zabezpečiť materiálno-technickú asistenciu zo strany školy. Žiaci – cudzinci v národnostných školách a národnostných triedach, ktorí taktiež neovládajú slovenský jazyk, postupujú pri osvojovaní si slovenského jazyka spolu s ostatnými žiakmi.

V prípade potreby, napríklad keď nastúpia do školy v inom ako 1. ročníku, môžu školy využiť i vyššie zmienené podporné opatrenia na osvojenie si slovenského jazyka.

Škola môže na základe odporúčania zariadenia a poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu vypracovať pre žiaka individuálny vzdelávací program. V rámci individuálneho vzdelávacieho programu na základe jazykovej diagnostiky škola upraví žiakovi vzdelávací program nahradením časti programu vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra. Ak ide o žiaka, ktorý sa začne na škole vzdelávať vo vyšších ročníkoch a ktorý sa vzdeláva v národnostných školách a národnostných triedach, upraví časť programu vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra vzdelávacím programom jazykového kurzu.

Hodnotenie „žiak – cudzinec“

Novému žiakovi/cudzincovi školy, ktorý ešte nenavštevoval ZŠ na území SR v adaptačnom období / 1. rok vzdelávania, t. j. 2 hodnotiace obdobia/ škola umožní upraviť formu hodnotenia, ktorá sa uvedie do zápisnice z pedagogickej rady, aj s predpokladanou dĺžkou obdobia, počas ktorého bude tento žiak hodnotený inak ako ostatní žiaci príslušnej triedy v príslušnom vyučovacom predmete.

Škola bude v hodnotení týchto žiakov využívať a uplatňovať podporné opatrenia:

- a.** uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní, vrátane metód a foriem skúšania a hodnotenia;
- b.** podporu na osvojovanie si štátneho (slovenského) jazyka a podporu na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy, pokiaľ ním je iný ako slovenský jazyk,
- c.** využívanie kompenzačných a špeciálnych edukačných pomôcok;
- d.** identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík.

Podporný systém hodnotenia žiaka – cudzinca nastavia pedagogickí zamestnanci v spolupráci s odbornými zamestnancami alebo so školským podporným tímom, respektíve s odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie.

Pri hodnotení žiakov/cudzincov využívame odporúčania Dodatku č. 13 /príloha č. 1, účinné od 1. 9. 2023.

V rámci hodnotenia žiakov vychádzame z:

- ✓ **Metodický pokyn č. 22/2011** na hodnotenie žiakov ZŠ v znení príkazu ministra č. 40/2021
- ✓ **Príloha č. 2 k Metodickému pokynu č. 22/2011** – zásady hodnotenia žiaka so ZZ
- ✓ **Školský zákon 245/2008** – novela školského zákona
- ✓ **Dodatok č. 13**, ktorým sa mení a zosúladuje so znením školského zákona

a/ **ŠVP** – primárne vzdelávanie – 1. stupeň ZŠ schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod č. 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015

b/ **ŠVP**- nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň ZŠ schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod č. 2015- 5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015.

c/ **RUP k ŠVP** pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny. Schváleného MŠVVaŠ SR dňa 24. 8. 2023 pod číslom 2023/10619:4-A2140 ako súčasť ŠVP pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny s účinnosťou **od 1. 9. 2023. /príloha č. 1/.**

Používanie štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie /1. stupeň ZŠ/ a nižšie stredné vzdelávanie /2. stupeň ZŠ/

Podľa tohto štátneho vzdelávacieho programu sa môžu naposledy vzdelávať žiaci, ktorí nastúpili do prvých ročníkov v školskom roku 2025/2026.

Školy, ktoré majú vypracovaný školský vzdelávací program v súlade s Dodatkom č. 8 schváleným pod č. 2020/15129:1-A2100 a majú uzavretú dohodu so Štátnym pedagogickým ústavom (teraz Národný inštitút vzdelávania a mládeže) môžu používať tento vzdelávací program aj pre žiakov, ktorí nastúpia do prvých ročníkov najneskôr v školskom roku 2025/2026.

Školský vzdelávací program ZŠ Krosnianska 2, Košice bol vypracovaný v súlade:

**ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRIMÁRNE VZDELÁVANIE – 1. STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY
Konsolidované znenie podľa:**

- **Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie** schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod č. 2015-5129/1758:1-10A0 pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015
- **Dodatku č. 3**, ktorým sa menil rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. 4. 2019 pod č. 2019/4559:1-A1010 s účinnosťou od 1. 9. 2019 začínajúc 1. až 3. ročníkom.
- **Dodatku č. 7** k Štátnemu vzdelávaciemu programu pre základné školy s vyučovaním jazykom slovenským, základné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a základné školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 29. 6. 2020 pod číslom 2020/13534:1–A2110 s platnosťou od 1. 9. 2020.
- **Dodatok č. 11**, ktorým došlo k zmene a zosúladieniu štátnych vzdelávacích programov pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie a rámcových učebných plánov pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny so znením školského zákona a vyhlášky o základnej škole; schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2022/10162:2-A2140 s účinnosťou od 1. septembra 2022.
- **Dodatok č. 12**, ktorým sa upravuje používanie štátnych vzdelávacích programov pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie; schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/7991:1-A2140 s účinnosťou od 1. septembra 2023.
- **Dodatku č. 13**, ktorým došlo k zmene a zosúladieniu štátnych vzdelávacích programov pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie so znením školského zákona, a rámcových učebných plánov pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny; schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/10619:4-A2140 s platnosťou od 1. 9. 2023.

- Dodatky: **Dodatok, Dodatok č. 1, Dodatok č. 2, Dodatok č. 4, Dodatok č. 5**, body 1 a 3 **Dodatku č. 7** a **Dodatok č. 9** stratili svoju účinnosť.
- Platnosť **Dodatok č. 8** upravuje Dodatok č. 12
- **Dodatok č. 10** dopĺňa vzdelávacie štandardy pre nižšie stredné vzdelávanie

SCHVÁLILO

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 18. 9. 2023 pod číslom 2023/10619:5-A2140 pre základné školy s platnosťou od 18. 9. 2023.

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE – 2. STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Konsolidované znenie podľa:

- **Štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy** schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod č. 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015.
- **Dodatku č. 3**, ktorým sa menil rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy, schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. 4. 2019 pod č. 2019/4559:1-A1010 s účinnosťou od 1. 9. 2019 začínajúc 1. až 3. ročníkom.
- **Dodatku č. 7**, ktorým došlo k zosúladieniu znenia Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie so znením školského zákona, schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 29. 6. 2020 pod číslom 2020/13534:1–A2110 s platnosťou od 1. 9. 2020.
- **Dodatku č. 11**, ktorým došlo k zmene a zosúladieniu štátnych vzdelávacích programov pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie a rámcových učebných plánov pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny so znením školského zákona a vyhlášky o základnej škole; schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2022/10162:2-A2140 s účinnosťou od 1. septembra 2022.
- **Dodatok č. 12**, ktorým sa upravuje používanie štátnych vzdelávacích programov pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie; schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/7991:1-A2140 s účinnosťou od 1. septembra 2023.
- **Dodatku č. 13**, ktorým došlo k zmene a zosúladieniu štátnych vzdelávacích programov pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie so znením školského zákona, a rámcových učebných plánov pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny; schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2023/10619:4-A2140 s platnosťou od 1. 9. 2023.
- **Dodatky: Dodatok, Dodatok č. 1, Dodatok č. 2, Dodatok č. 4 a Dodatok č. 5**, body 1 a 3 **Dodatku č. 7** a **Dodatok č. 9** stratili svoju platnosť vydaním neskorších dodatkov.
- **Dodatok č. 6** dopĺňa vzdelávacie štandardy pre primárne vzdelávanie.

- Platnosť **Dodatok č. 8** upravuje Dodatok č. 12.

SCHVÁLILO

Ministerstvo, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 18. 9. 2023 pod číslom 2023/10619:5-A2140 pre ZŠ s platnosťou od 18. 9. 2023